

**Inhoudelijk
jaarslag 2019
1 januari - 31 december**

ABBA/VL/14782
ABBA/VL/16921
ABBA/VL/20971
ABBA/VL/25262
ABBA/VL/26103

hulp en opvang prostitutie
en mensenhandel

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Slachtoffers Mensenhandel (SHOP). SHOP is gevestigd in Den Haag en biedt diverse vormen van dienst- en hulpverlening aan (voormalig) sekswerkers, slachtoffers van mensenhandel en overige betrokkenen, ongeacht leeftijd, nationaliteit, sekse of religie. SHOP is het Haagse kennis- en expertisecentrum op het gebied van sekswerk en mensenhandel. Op deze beleidsvelden heeft SHOP in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd. SHOP wordt hierdoor regelmatig uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan de ontwikkelingen in het werkveld; lokale, nationale en internationale beleidsvorming; en methodiekvorming.

SHOP hanteert bij haar handelen de volgende uitgangspunten:

- Het bieden van seksuele dienstverlening is een beroep, waarvan in Nederland de legitimiteit wettelijk is vastgelegd.
- Daar waar derden een persoon onder dwang, misleiding, intimidatie en geweld tot seksuele dienstverlening of welke andere vorm van arbeid dan ook aanzetten, is sprake van een te bestrijden misstand.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de activiteiten en financiële resultaten over de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019. Het eerste halfjaar van 2019 speelde de realisatie van de opvang een centrale rol bij SHOP. SHOP is al sinds 2014 bezig om de 24-uursopvang te herhuisvesten. In 2017 bood HaagWonen een geschikt pand hiervoor aan. De verbouwing van het nieuwe pand en de drie appartementen die gezamenlijk de nieuwe opvang vormen begon eind november 2018. Op 8 april 2019 vond de verhuizing plaats. De verbouwing is voltooid in de zomer van 2019.

Deze rapportage is opgesteld conform de richtlijnen van onderstaande beschikkingen van de Gemeente Den Haag:

- ABBA/VL/14782 voor de uitvoering van de kerntaken van SHOP binnen het kader van de Kadernota prostitutie en mensenhandel.
- ABBA/VL/16921 onderdeel van SHOP Jeugd.
- ABBA/VL/20971 en ABBA/VL/25262 aanvulling voor de herhuisvesting van de opvang.
- ABBA/VL/26103 project 'Stigma voorbij' 2019

In het hoofdstuk financiële resultaten wordt de jaarrealisatie van het aantal uren per kerntaak conform de beschikking ABBA/VL/14782 weergegeven.

Tot slot worden in deze rapportage ook de activiteiten die betrekking hebben op de Regeling Uitstapprogramma voor Sekswerkers (verlenging RUPS II en RUPS III), gefinancierd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid, weergegeven. Daarnaast beschrijven we kort de activiteiten uitgevoerd voor de zorgcoördinatie Hollands Midden, van het project Arbeidsuitbuiting (in samenwerking met FairWork) en van het onderzoek uitgevoerd voor het project Limburg van de Gemeente Den Haag.

Drs. M.A. Scali, directeur SHOP
20 april 2020

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
INHOUDSOPGAVE	3
1. REALISATIE HERHUISVESTING OPVANG	4
2. KERNTAAK: RESIDENTIËLE HULPVERLENING	5
2.1 BEZETTING	5
2.2 ACTIVITEITEN	6
2.3 BASIS MEDISCHE ZORG	7
3. KERNTAAK: NIET-RESIDENTIËLE HULPVERLENING	8
3.1 ACTIVITEITEN	8
3.1.1 Groepswork	8
3.2 CIJFERS INDIVIDUELE TRAJECTEN	9
3.3 CIJFERS UITSTAPPROGRAMMA (RUPS-REGELING)	10
4. ZORGCOÖRDINATIE 18+ EN 18-/21- INFORMATIE- EN ADVIESPUNT MINDERJARIGEN	12
4.1 ACTIVITEIT: ZORGCOÖRDINATIE 18+ BEGELEIDING EN MONITORING SLACHTOFFERS MENSENHANDEL	12
4.2 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- EN INFORMATIE- EN ADVIESPUNT MINDERJARIGEN	14
4.3 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- AANMELDINGEN EN BEZOEKERS	15
4.4 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- VOORLICHTINGEN, INFORMATIE & ADVIES, PRESENTATIES EN INTERVIEWS	15
4.5 SAMENWERKING KETENPARTNERS	18
4.6 ARBEIDSUITBUITING	18
4.7 ZORGCOÖRDINATIE HOLLANDS MIDDEN	19
5. KERNTAAK: DIENSTVERLENING, INFORMATIE EN ADVIES: SPOT 46	20
5.1 ACTIVITEIT: INFORMATIE EN ADVIES	20
5.1.1 Bezoekers van Spot 46	20
5.1.2 Bezoeken aan Spot 46	21
5.1.3 Bezoeken en besproken thema's	22
5.1.4 Doorverwijzingen naar andere organisaties	23
5.1.5 Informatie per telefoon en mail	23
5.2 ACTIVITEIT: ONDERSTEUNING BIJ PROFESSIONEEL WERKEN	24
5.3 ACTIVITEIT: EXPERTISE- EN KENNISCENTRUM	25
5.4 ACTIVITEIT: SYNERGIE VERGROTEN	26
5.5 ACTIVITEIT: STIGMA VOORBIJ	26
6. KERNTAAK: OUTREACHEND WERK	28
6.1 ACTIVITEIT: VELDWERK VERGUNDE SECTOR	28
6.1.1 Nationaliteiten sekswerkers	29
6.1.2 Besproken thema's tijdens veldwerk	29
6.1.3 Signalen tijdens veldwerk	29
6.2 ACTIVITEIT: NIET VERGUNDE SECTOR	30
6.3 ACTIVITEIT: ONLINE VELDWERK	30
7. KERNTAAK: CHINEZEN IN-ZICHT	31
8. PERSONEEL EN ORGANISATIE	35
8.1 BESTUUR	35
8.2 PERSONEEL	35
8.3 ONTWIKKELINGEN IN DE ORGANISATIE	36
9. URENREALISATIE EN FINANCIËLE RESULTATEN	38
9.1 URENREALISATIE CONFORM ABBA/VL/14782 EN ABBA/VL/16921	38
9.2 FINANCIËLE RESULTATEN	39

1. REALISATIE HERHUISVESTING OPVANG

ABBA/VL/20971 en ABBA/VL/25262 (en ABBA/VL/17020 UIT 2018)

Na diverse onderzoeken en overleg met de gemeente werd in april 2017 de wens om de opvang een nieuw onderkomen te geven realiteit. Haag Wonen bood een pand met bestemming Zorg aan. Na de toetsing op het Programma van Eisen (PvE) en de interne instemmingsprocedure met de ondernemingsraad heeft SHOP in december 2017 een aanvraag ingediend voor een eenmalige subsidie voor de verbouwing. SHOP beschikte over te weinig reserves om zo'n ingrijpend project financieel zelfstandig te kunnen dragen. De periode tussen de aanvraag en de toekenning duurde tien maanden; in september 2018 werd de beschikking ABBA/VL/17020 afgegeven. Hiermee ging de verbouwing elf maanden na het bestuursbesluit in 2017 van start.

In november 2018 is SHOP is gestart met de verbouwing van de opvang. Er is gekozen voor een gefaseerde verbouwing. De plint van het gebouw waar de (nood)opvang is gevestigd was eind maart 2019 gereed en bood voldoende ruimte en faciliteiten voor het herhuisvesten van de cliënten die bereid waren tijdelijk een kamer met elkaar te delen. Dit was nodig totdat de drie appartementen klaar waren. Op 8 april 2019 vond de verhuizing vanuit de oude locatie op de Zamenhofstraat plaats. Voor SHOP was de gefaseerde verhuizing financieel belangrijk. Enerzijds was een snelle verhuizing een noodzaak om de dubbele lasten, die tussen maart 2018 en april 2019 op de begroting drukten, te laten vervallen. Anderzijds was het voor de realisatie van de verbouwing van de drie appartementen noodzakelijk voldoende financiële middelen via fondsenwerving te vergaren. Met hulp van een externe fondsenwerver - die zich belangeloos heeft ingezet - is dat gelukt. Ook de extra middelen van de gemeente zijn volledig benut (ABBA/VL/20971 en ABBA/VL/25262). De eigen investering bleef daardoor voor SHOP binnen een acceptabel bedrag (meer hierover in hoofdstuk 8).

Medio april is de aannemer gestart met de verbouwing van de drie appartementen gevestigd boven de plint. Zij maken deel uit van een nieuwe concept van de opvang, waarbij cliënten een tijdje in een kleinere leefgroep verblijven om zich voor te bereiden op de stap naar zelfstandigheid. Het laatste appartement werd begin september opgeleverd. Gedurende dit proces heeft de Kessler Stichting zich bijzonder collegiaal opgesteld, waarvoor SHOP dankbaar is.

De nieuwe huisvesting biedt goede mogelijkheden voor het hersteltraject van de cliënten. De ervaringen van cliënten en medewerkers zijn zeer positief. Cliënten zijn heel dankbaar, omdat ze in de nieuwe opvang ('De Gantel') meer privacy en rust ervaren dan voorheen. De relatie met de buurt verloopt, na een eerste gewenningsperiode, goed. De werkgroep huisvesting, opgericht in 2018, is nog steeds actief en blijft de methodische ontwikkeling van de nieuwe situatie monitoren.

2. KERNTAAK: RESIDENTIËLE HULPVERLENING

ABBA/VL/14872

De opvang van SHOP is het vangnet en tevens de springplank voor dak- en thuisloze (ex-) sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel, zodat ze binnen hun eigen vermogen in staat zijn te bouwen aan een stabiel en zelfstandig leven. De opvangvoorziening van SHOP doet dit door:

- a. Cliënten in staat te stellen om vanuit een veilige en leerzame omgeving vorm te geven aan een (passend) zelfredzaam en zelfstandig leven.
- b. Verbinding te houden met zorgmijders binnen de doelgroep, door hen in beeld te houden.

De residentiële opvang ontwikkelt haar activiteiten vanuit de volgende functies¹:

Noodopvang:

Het bieden van laagdrempelige, veilige en kortdurende opvang: het verzorgen van maaltijden en het opstellen van een vervolgtraject.

Crisisopvang:

Het bieden van 24-uursopvang, waarbij cliënten hun persoonlijke doelen met betrekking tot zelfredzaamheid kunnen behalen door te oefenen in de leefgroep, onder begeleiding van de opvangmedewerkers, en door te werken aan de realisatie van een psychosociaal persoonlijk plan onder begeleiding van de maatschappelijk werker.

Dagopvang:

Verzorgen van maaltijden, groepsactiviteiten en laagdrempelige dagbesteding. Aan deze activiteiten doen zowel cliënten van de noodopvang mee als cliënten die in beeld zijn bij SHOP, maar niet in de opvang verblijven.

Basis medische zorg:

Faciliteren van het huisartsenspreekuur en basis medische zorg, zoals het verstrekken van medicijnen via de huisarts en apotheek, voor sekswerkers die geen eigen huisarts hebben.

2.1 BEZETTING

De doelgroep van de 24-uursopvang bestaat uit vrouwen die werkzaam zijn of zijn geweest in de seksuele dienstverlening zonder (veilig) onderkomen en slachtoffers van nationale en internationale mensenhandel. Na de oplevering van het laatste appartement in het derde kwartaal zijn bij de nieuwe 24-uursopvang achttien bedden beschikbaar.

In het tweede kwartaal is er bij de opvang langzaam vormgegeven aan de nieuwe werkwijze en zijn er nieuwe vrouwen binnengekomen. Uiteindelijk is het de bedoeling het cliëntentraject intern te verdelen in drie fases: nachtopvang, groepswonen in de plint en zelfstandig wonen in een van de drie appartementen. De verhuizing gaat gepaard met een transitieperiode voor de huidige groep cliënten. Sommige cliënten woonden op het moment van de verhuizing al enkele maanden bij de opvang. Voor het eerst is het mogelijk om intern door te stromen naar een huisvestingssituatie die bij hun ontwikkeling past. Een transitieperiode is nodig, omdat de verdeling van de cliënten per afdeling nog niet helemaal lukt. Hier is meer tijd voor nodig. Het verblijf bij de opvang is gekoppeld aan het doorlopen van een begeleidingstraject. Er zijn vijf plaatsen gereserveerd voor de noodopvang. Net als voorheen kunnen cliënten in nood ook kort opgevangen worden. Naast de medewerkers van de opvang worden deze cliënten begeleid door een maatschappelijk werker.

¹ Met de realisatie van de nieuwe opvang zijn er vanaf de tweede helft van 2019 twee extra bedden beschikbaar (van 16 naar 18 bedden). Cliënten kunnen het traject crisisopvang afronden in een van de appartementen waar zij in een kleinere leefgroep oefenen met een zelfstandig leven buiten SHOP (zoals begeleid/ beschermd wonen bij een andere instelling, of een eigen woning).

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Aan de dagelijkse activiteiten kunnen cliënten deelnemen die in de opvang verblijven en die geen bed bezetten, maar overdag behoefte hebben aan contact. Zij kunnen tussen 08.00 uur en 16.00 uur bij de opvang terecht. Indien zij dat wensen, kunnen ze gebruikmaken van het aanbod aan activiteiten en van de faciliteiten van de opvang (wasgelegenheid, computer, douche etc.).

Tabel 1. Bezetting 24-uursopvang en dagopvang 2019

Bezetting 24-uursopvang en dagopvang		2019	2018	2017
Aantal unieke cliënten dagopvang		15	49	36
Aantal unieke cliënten nachtopvang		39	46	46
<i>Van wie</i>	<i>Slachtoffers mensenhandel nat.</i>	8	10	10
	<i>Slachtoffers mensenhandel int.</i>	11	8	11
	<i>Sekswerkers (actief/niet meer actief)</i>	20	29	25
Bezettingsgraad nachtopvang %		83%	69,5%	69,5%

Uit de cijfers is te zien dat het aantal unieke cliënten van de nachtopvang gedaald is ten opzichte van de afgelopen jaren. De bezettingsgraad – dus het aantal nachten dat de bedden bezet waren – is daarentegen significant gestegen in vergelijking met voorgaande jaren. Door de nieuwe huisvesting is er minder sprake van een draaideureffect. Met de nieuwe huisvesting is er sprake van meer privacy, huiselijkheid, en cliënten hebben intern de kans tot doorgroei. Hierdoor lijkt het dat cliënten minder in en uit gaan en het lijkt dat ze om in de opvang langer kiezen te verblijven en het hele traject door te lopen. SHOP monitort de komende periode of deze eerste bevindingen het signaal zijn van een stabiele trend. Er is een knelpunt bij de doorstroom naar een zelfstandige woning of andere vorm van wonen. Er is sprake van een stagnatie dat hoogstwaarschijnlijk door de woningnood in de regio Haaglanden komt. Hierdoor raken ook andere opvangplekken vol. Bij de dagopvang daalt het bezoek. Deels heeft dit met de nieuwe locatie te maken. Deze is wellicht nog niet bekend bij alle oud-clieënten. Ook is ervoor gekozen om de dagopvang minder actief te stimuleren. SHOP geeft alle cliënten en medewerkers tijd om aan de nieuwe situatie te wennen en de opvang in te richten. De achtergrond van cliënten (sekswerker, mensenhandel nationaal en internationaal) is ongeveer hetzelfde gebleven.

2.2 ACTIVITEITEN

Leefgroepen in de opvang en de appartementen

Het fysieke werkgebied is voor de medewerkers een stuk groter geworden na de verhuizing. Naast de twee leefgroepen op de begane grond zijn er boven drie appartementen bij gekomen. Elk appartement is een eigen leefgroep waar de bewoners onderling afspreken wie wanneer gaat koken, schoonmaken, of andere huishoudelijke taken uitvoert. Net als bij de opvang is er ook wekelijks een housemeeting bij elk appartement. Medewerkers zijn daarbij ook aanwezig ter ondersteuning en de vrouwen kunnen dan alle zaken met elkaar bespreken waar ze tegenaan lopen. De vrouwen in de appartementen krijgen wekelijks eetgeld van SHOP, dat uitsluitend bedoeld is voor avondeten. Ze krijgen een kasboek in eigen beheer en wekelijks houden ze zelf hun budget bij, soms met ondersteuning van de begeleiding. Er wordt van de bewoners van de appartementen verwacht dat ze zelfstandig hun dag- en nachtritme reguleren en dat ze in staat zijn om voor hun eigen hygiëne, financiën en woonomgeving te zorgen. Per individu wordt er gekeken wie zelfstandig genoeg is om boven te gaan wonen en wie in staat is om in een kleinere leefgroep te wonen met minder aanwezige begeleiding.

Activiteiten

De inspanning van de verhuizing heeft ervoor gezorgd dat er minder activiteiten in het eerste en het tweede kwartaal aangeboden zijn. In de nieuwe opvang is afscheid genomen van het cateringbedrijf

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

dat voor de dagelijkse maaltijd zorgde aan de Zamenhofstraat, waar het fysiek moeilijk was om te koken. In de oude opvang kookten de bewoners drie keer per week zelf. Binnen de leefgroep koken de cliënten vanaf de eerste dag zelf en het was een grote verandering om dat dagelijks onderling te regelen. De vrouwen krijgen dagelijks een geldbedrag waarmee ze boodschappen doen en later op de dag voor hun eigen leefgroep koken. Nieuwkomers worden hierin waar nodig door een medewerker ondersteund.

Andere activiteiten zoals uitgevoerd in 2019 waren onder anderen:

- Trainingen ter bevordering van zelfstandigheid, zoals budgettraining (in samenwerking met de Gemeente Den Haag) en sociale vaardigheidstraining.
- De jobhunter houdt regelmatig spreekuur op de opvang, zodat vragen rondom werk en scholing direct beantwoord kunnen worden.
- *Mainline* heeft een voorlichtingsavond verzorgd over het gebruik van drugs en alcohol en de consequenties daarvan.
- Ter ontspanning zijn er beauty-, film- en spelletjesavonden georganiseerd.
- Creatieve avonden waarbij onder begeleiding van een medewerker of een vrijwilliger bijvoorbeeld handtasjes, kerststukjes en kerstkaarten zijn gemaakt. Dit soort avonden zorgen ervoor dat cliënten de onderlinge banden versterken, ruimte krijgen om te ontspannen en elkaar verhalen te vertellen.
- Verbinding met de stad. Regelmatig worden buitenactiviteiten ontwikkeld. Cliënten leren de stad beter en anders kennen, of doen onder begeleiding buitensportactiviteiten.

2.3 BASIS MEDISCHE ZORG

Er is een wekelijks inloopsprekuren van een huisarts bij De Gantel. De huisarts heeft hiervoor een speciale privéruimte met onderzoekstafel en andere benodigdheden. Alle cliënten van de opvang, al daniet verzekerd, kunnen bij de huisarts terecht. Ook cliënten van SHOP die niet in de opvang verblijven, kunnen bij hiervoor bij ons terecht, mits zij dat van te voren aangeven.

De huisarts kan recepten voorschrijven voor verschillende medicijnen. Als het om niet verzekerde patiënten gaat, heeft SHOP een speciaal potje om dat te vergoeden. Soa-onderzoeken worden bij Spot 46 of bij de GGD gedaan.

Tabel 2. Aantallen consulten en patiënten Basis Medische Zorg

Type klacht	2019	2018	2017	2016
Totaal aantal consulten	95	86	105	100
Aantal unieke cliënten	30	28	26	41
Zwangerschap	9	4	20	16
Soa-test ²	0	6	0	0
Soa gerelateerde gesprekken	11	10	9	5
HIV	0	0	0	0
Hepatitis B	1	0	2	0
Psychische en sociale problematiek	50	45	29	43
Luchtwegen	6	11	5	11
Bewegingsapparaat	11	7	8	11
Anticonceptie	15	19	14	17
Overige klachten	46	40	70	44

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

De spreekuren verliepen rustig. Uit de cijfers is te zien dat zowel het aantal consulten als unieke cliënten licht is gestegen ten opzichte van 2018. De cijfers blijven binnen de marges van de afgelopen jaren. Daarnaast signaleert de huisarts veel huidproblemen en een toename van psychische en sociale problematiek. Dit laatste is conform de trend van de afgelopen jaren. De huisarts gaf aan dat de vrouwen zich op hun nieuwe locatie lijken te settelen.

3. KERNTAAK: NIET-RESIDENTIËLE HULPVERLENING

ABBA/VL/14782

Het team niet-residentiële hulpverlening wordt gevormd door maatschappelijk werkers. Het team werkt aan de volgende doelstellingen:

- Begeleiding van (ex-)sekswerkers in hun wens hun zelfredzaamheid en zelfsturing te vergroten, zodat zij zo zelfstandig en aangenaam mogelijk kunnen participeren in de maatschappij.
- Begeleiding van sekswerkers in het maken van nieuwe keuzes bij het stoppen van hun werkzaamheden als sekswerker.
- Bijstaan van (vermoedelijke) slachtoffers van mensenhandel in hun wens de regie over hun leven te herwinnen.

3.1 ACTIVITEITEN

Het team niet-residentiële hulpverlening voert de volgende activiteiten uit:

- Individueel maatschappelijk werk;
- Groepswork (zie 3.1.1);
- Dagelijks inloopsprekuren voor cliënten met korte vragen;
- Niet-cliëntgebonden advisering van netwerkpartners;
- Psychosociale begeleiding van slachtoffers mensenhandel (zie hoofdstuk 4).

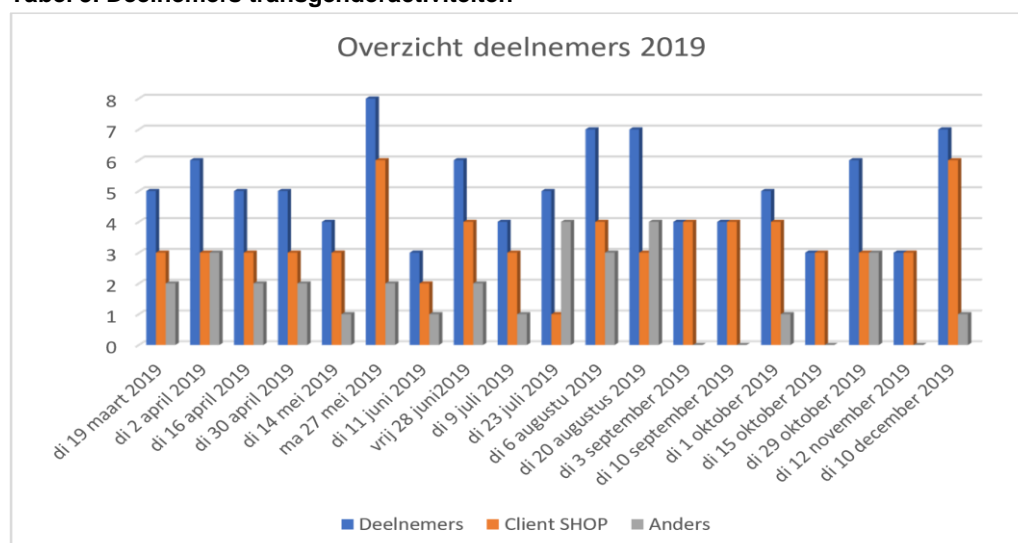
3.1.1 GROEPSWERK

Transgender themabijeenkomsten

De themabijeenkomst voor transgenders is een lotgenotencontactgroep voor transgenders die werkzaam zijn of werkzaam zijn geweest als sekswerker. Deze activiteit is als pilot eind 2018 gestart. Op dringend verzoek van de deelnemers is SHOP in maart 2019 verder gegaan met de bijeenkomsten tot eind 2019.

SHOP faciliteert de bijeenkomsten (accommodatie, budget en twee vaste maatschappelijk werkers).

Tabel 3. Deelnemers transgenderactiviteiten

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Doelen van de bijeenkomsten waren:

- Informatieoverdracht;
- Delen van ervaringen;
- Vormen van een kerngroep die vertrouwen heeft in elkaar en in SHOP als organisatie;
- Uitbreiding van de naamsbekendheid van SHOP onder de doelgroep.

In totaal vonden er negentien bijeenkomsten plaats. Bij drie van de negentien bijeenkomsten waren externe gasten uitgenodigd, namelijk:

- een medewerkster van het HEIT-team;
- een stagiaire van het VU medisch centrum (namens PROUD en TNN);
- een ervaringsdeskundige van TNN.

De besproken thema's waren:

- Politie en Justitie: rechten en plichten, procedures rond aangiftes;
- Weerbaarheidstraining;
- Hulpverlening;
- Relaties: de veranderingen in de verhoudingen met de omgeving na een geslachtsoperatie;
- Seksualiteit;
- Sekswork: Mannen die alleen in het geheim bij transgenders komen;
- Het stigma op sekswork en de consequenties daarvan in de relationele sfeer; Belasting en andere wet- en regelgeving; Nieuwe wetgeving;
- Medisch thema's: Orgidectomie en vaginaplastiek; Voordelen en gevaren van het plaatsen en verwijderen van siliconen; Ervaringen uitwisselen over het traject bij het VU medisch centrum; Ervaringen delen over operaties en de kosten ervan;
- Toekomstperspectieven: Wel of geen carrièreswitch maken? Welke andere carrièremogelijkheden zijn er?
- Overig: Beeld van vrouwen over transvrouwen; Het verschil tussen transgenders en travestieten.

Overige groepsactiviteiten

Een maatschappelijk werker is belast met het faciliteren van de cursus budgetteren. Het verloop hiervan wordt gemonitord. De cursus budgetteren wordt gegeven door trainers van de Gemeente Den Haag. Ze verzorgen de cursus op locatie voor de cliënten van SHOP (Spot 46 en De Gantel).

3.2 CIJFERS INDIVIDUELE TRAJECTEN

Het team niet-residentiële hulpverlening houdt vijf dagen per week 's middags een inloopsprekuren. De intakes van nieuwe cliënten worden ingepland en vinden vijf dagen per week plaats.

Tabel 4. Cliëntenbestand

Cliëntenbestand AHV	2019	2018	2017
Aantal cliënten	301	280	308
Nieuwe cliënten	74	98	143
Afgesloten dossiers	17	83	74

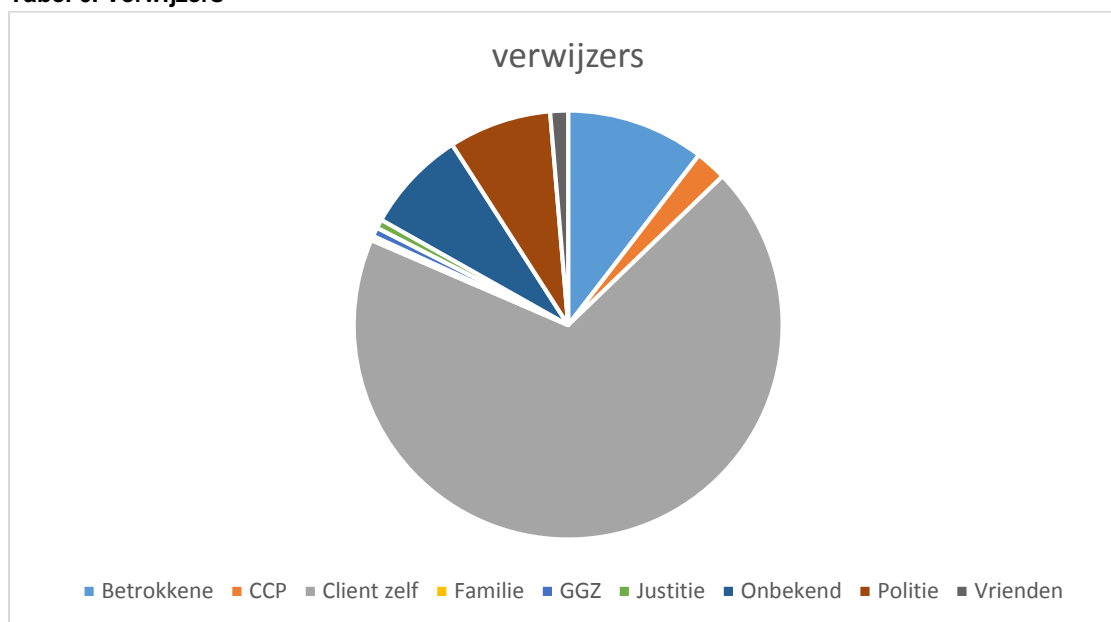
Na een lichte daling in 2018 van het aantal cliënten, waarschijnlijk door de personeelwisseling in dat jaar, is de instroom van cliënten weer op het oude niveau.

Tael 5. Totaal aantal cliënten per doelgroep

Cliënten per doelgroep	2019	2018	2017
Cliënten maatschappelijk werk (sekswerkers)(MW)	165	171	167
Slachtoffers mensenhandel in begeleiding bij MW	127	109	140
Potentieel slachtoffer mensenhandel	9	0	0
Betrokkenen	0	0	1
Totaal	301	280	308

De grootste groep cliënten die gebruikmaakt van maatschappelijk werk is al jaren de groep sekswerkers (actief en niet actief).

Tabel 6. Verwijzers

3.3 CIJFERS UITSTAPPROGRAMMA (RUPS-REGELING)

De uitvoering van de verlenging van RUPS II maakt vanaf juli 2018 geen deel meer uit van de verantwoording naar de Gemeente Den Haag. Het Ministerie van JenV stelt als voorwaarde dat de instellingen zelf voor 25 procent de RUPS-activiteiten financieren. De cofinanciering van 25 procent van SHOP komt voort uit de reguliere gemeentelijke subsidie die SHOP ontvangt voor de uitvoering van haar kerntaken. De Gemeente Den Haag financiert SHOP om uitvoering te geven aan diverse activiteiten binnen de afgesproken kerntaken die onder meer betrekking hebben op het maatschappelijk werk, het veldwerk, de zorgcoördinatie mensenhandel, de 24-uursopvang en het dienstencentrum Spot 46. Een aantal van deze activiteiten hebben een voorwaardelijke of flankerende rol bij de uitvoering van het RUPS II-programma.

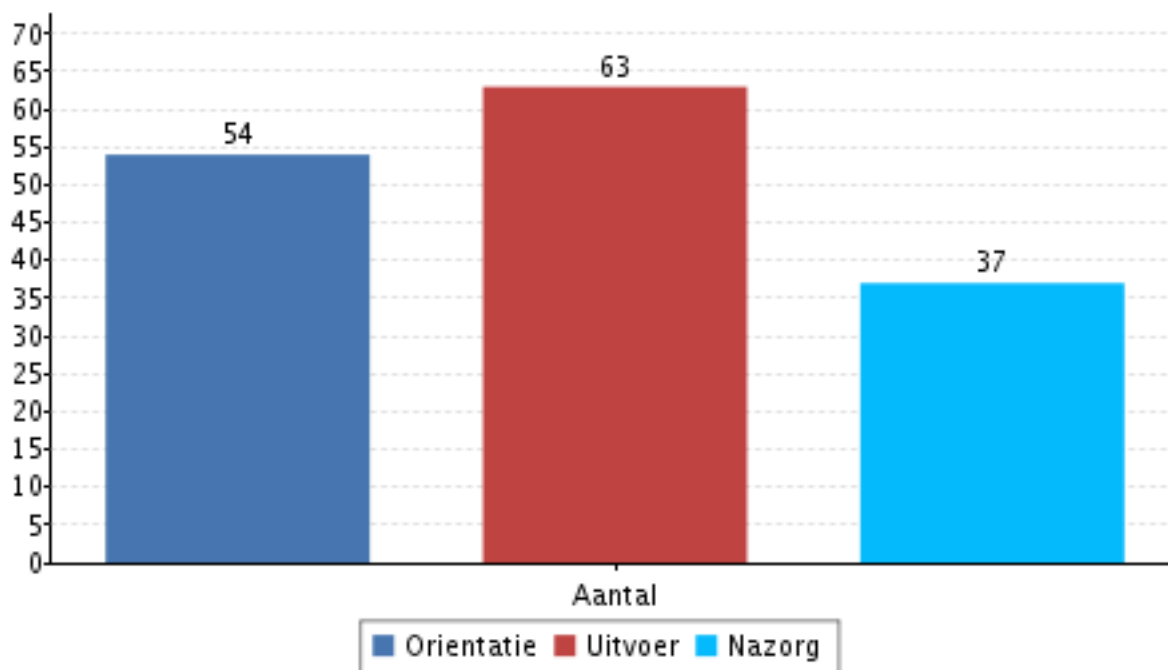
Met de verlenging in juli 2018 heeft SHOP rechtstreeks een aanvraag ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). SHOP heeft in augustus 2019 de resultaten van de periode juli 2018 - juni 2019 aan het ministerie gerapporteerd. Inmiddels is deze subsidieperiode door het ministerie definitief vastgesteld. Voor de periode juli - december 2019 hebben de Haagse stichtingen SHOP en De Haven, in samenwerking met Humanitas Rotterdam, een aanvraag ingediend voor de voortzetting van de activiteiten van het uitstapprogramma voor de provincie Zuid-Holland via de RUPS III-regeling

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

bij het Ministerie van JenV. RUPS III heeft een duur van anderhalf jaar (juli 2019 - 31 december 2020). SHOP is penvoerder en eindverantwoordelijk voor het project.

Onderstaande tabel geeft het aantal actieve trajecten weer op 31 december 2019 die betrekking hebben op de regeling RUPS in 2019 (verlenging van RUPS II en deel RUPS III).

Tabel 7. Aantal trajecten RUPS op 31 december 2019

De fasen uitgelegd

De oriëntatiefase start wanneer iemand aangeeft te willen stoppen met sekswerk of al gestopt is. De uitvoerfase start wanneer de cliënt ook aangemeld is bij de jobhunter en stabiel is op andere leefgebieden. Het doel van deze fase is om de door de cliënt gemaakte keuzen te concretiseren. Het gaat in deze fase om het daadwerkelijk verkrijgen van de gewenste situatie ten aanzien van werk of een andere dagbesteding. Deze fasen stoppen wanneer de cliënt zijn doel heeft bereikt door het vinden van ander werk, een opleiding of andere dagbesteding. In de nazorgfase is er vooral aandacht voor het handhaven dan wel verbeteren van de situatie waarin de cliënt zich inmiddels bevindt. Het gaat om het bereiken van een duurzame carrièreswitch.

4. ZORGCOÖRDINATIE 18+ EN 18-/21- INFORMATIE- EN ADVIESPUNT MINDERJARIGEN

ABBA/VL/14872 EN ABBA/VL/16921

De zorgcoördinatietaken voor zowel volwassenen als minderjarigen (18+ en 18-/ 21-) zijn verdeeld onder vier functionarissen. In 2019 zijn hiervoor extra middelen ter beschikking gesteld. Deze functionarissen kunnen allen ingezet worden voor de voorlichtingsactiviteiten en het monitoren van de slachtoffers die onder de coördinatie vallen. Specifiek voor de groep jongeren tot 18 jaar is SHOP Jeugd opgericht. De prostitutieleeftijd in de gemeente Den Haag is echter vanaf 21 jaar. Dat wil zeggen dat men onder de 21 jaar niet in de seksbranche mag werken. Daarom is bij de evaluatie van de pilot in 2018 afgesproken dat de leeftijdsgroep tot 21 jaar onder SHOP Jeugd valt.

Een aantal activiteiten van SHOP Jeugd vallen onder de pijlers 3 en 5 van het Beleidsplan Jeugd 2018-2020 'Haagse Jeugd, samen aan zet' van de Gemeente Den Haag. Hiervoor is in september een aparte aanvraag ingediend (zie uitleg in paragraaf 3.1 en onderstaande begroting) bij het Ministerie van OC&W van de Productgroep Jeugd.

SHOP voert de zorgcoördinatie uit voor de slachtoffers van mensenhandel in de regio Haaglanden. Daarnaast voert SHOP ook de zorgcoördinatie uit voor de regio Hollands Midden. Hiervoor ontvangt SHOP middelen via het Veiligheidshuis Hollands Midden.

Het doel van de zorgcoördinatie is het organiseren van een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod voor slachtoffers van mensenhandel (in de regio) en het begeleiden naar de juiste hulpverlening. Via voorlichtingen en trainingen werkt SHOP ook aan de bewustwording rondom het onderwerp en aan kennisoverdracht gericht op professionals, partners en de potentiële doelgroep (en betrokkenen).

De kerntaak zorgcoördinatie van slachtoffers van mensenhandel bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Begeleiding van slachtoffers van mensenhandel naar de juiste voorzieningen voor op elkaar afgestemde zorg. Indien nodig opvang, juridische en financiële ondersteuning, het opstellen van een individueel zorgplan en het monitoren daarvan.
- b. Het organiseren van de totstandkoming van het regionale deel (Haaglanden en Hollands Midden) van de door de Rijksoverheid gewenste landelijke dekking van de zorgcoördinatie van slachtoffers van mensenhandel.
- c. Deelname aan de landelijke zorgcoördinatie-activiteiten van CoMensHa.
- d. Het leveren van een bijdrage aan de bestrijding van mensenhandel en de begeleiding van slachtoffers, door het kennis- en informatieniveau over het beleidsveld mensenhandel te verhogen.

In samenwerking met FairWork voert SHOP sinds vier jaar voor de Gemeente Den Haag een project uit. In dit project worden de risicosectoren en risicogroepen in de stad met de focus op arbeidsuitbuiting in kaart gebracht. Het doel hiervan is bewustwording creëren bij verschillende doelgroepen.

4.1 ACTIVITEIT: ZORGCOÖRDINATIE 18+ BEGELEIDING EN MONITORING SLACHTOFFERS MENSENHANDEL

De zorgcoördinatoren werken aan de versterking en verbreding van het relevante netwerk. Zij voeren gesprekken met partners in de regio, die in aanraking komen met slachtoffers van mensenhandel. Ze geven daarnaast voorlichting en presentaties. In de twee laatste kwartalen heeft het Zoco-team niet op volledige sterkte gefunctioneerd. Dit komt onder andere door functiewijziging en het vertrek van

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

collega's. Dankzij de uitbreiding in december 2019 en in januari 2020 is het team weer compleet. Hierdoor kan SHOP de cliënten optimaal ondersteunen, van advies voorzien en haar ambities verder waarmaken.

Tabel 8. Cliënten zorgcoördinatie

Aantal cliënten zorgcoördinatie	2019	2018
Totaal aantal cliënten zorgcoördinatie	151	120
Afgesloten trajecten totaal	33	3
Cliënten in traject bij MW van SHOP	123	109
waarvan nieuw	34	22
Nieuwe gebruikers B8-regeling	8	19

Tabel 9. Slachtoffers mensenhandel en vorm van uitbuiting

Slachtoffers mensenhandel naar vorm van uitbuiting	2019	2018
Totaal seksuele uitbuiting	87	64
Seksuele uitbuiting vrouw	69	51
Seksuele uitbuiting man	17	12
Seksuele uitbuiting transgender	1	1
Totaal arbeidsuitbuiting	52	56
Arbeidsuitbuiting vrouw	10	10
Arbeidsuitbuiting man	42	46
Arbeidsuitbuiting transgender	-	-
Totaal criminele uitbuiting	7	3
Criminele uitbuiting vrouw	2	1
Criminele uitbuiting man	5	-
Criminele uitbuiting transgender	-	2
Potentieel slachtoffer	5	-
Totaal	151	123

Hieronder in het kort een weergave van de activiteiten die niet gebonden zijn aan individuele dossiers. Regelmatig nemen zorgcoördinatoren deel aan onderzoeken en debatten. Ze leveren informatie aan overheden en pers om aandacht aan deze problematiek te geven en kennis over te dragen.

Daarnaast voeren de zorgcoördinatoren structureel activiteiten uit in het kader van de ketenaanpak en de landelijke uitwisseling.

- SHOP voert in samenwerking met FairWork sinds drie jaar een project uit om bewustwording te creëren rond het thema arbeidsuitbuiting.
- SHOP geeft sinds 2019 vorm aan bewustwording rond de verschillende vormen van criminele uitbuiting, onder andere door voorlichting en training.
- SHOP, Perspektief, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) en CoMensHa sloten in 2017 een Grote Groepen convenant af over de zorgcoördinatie en het opvangen van slachtoffers mensenhandel in arbeidssituaties.
- De zorgcoördinatoren nemen deel aan de overleggen van CoMensHa. SHOP is tevens lid van Samenwerking Overleg Mensenhandel (SOM) onder voorzitterschap van CoMensHa.
- SHOP is door de Gemeente Den Haag, Bestuursdienst Directie Veiligheid, Openbare Orde en Veiligheid en de politie benadert om te participeren in een pilot voor het houden van "locatie spreekuren" bij een aantal migrantenhotels in de regio Den Haag. Het doel van deze pilot is enerzijds om de informatiepositie en woonsituatie van arbeidsmigranten te verbeteren.

- Anderzijds is het een verkenning om na te gaan of er naast politieaanwezigheid ook een sociaal element aan dit spreekuur kan worden toegevoegd, waardoor niet veiligheidsgerelateerde meldingen wellicht door een andere expertise kunnen worden opgepakt.
- Naar aanleiding van eerder onderzoek in Italië, Duitsland en België door the Open Society European Policy Institute (OSEPI) naar *the pull factor for irregular migration*, werkte SHOP mee aan een onderzoek naar arbeidsmigranten in de Nederlandse landbouwsector. Het onderzoek, uitgevoerd door International Institute of Social Studies of Erasmus University Rotterdam (ISS), gaat in op oneerlijke arbeidspraktijken die van invloed zijn op migrerende werknemers in de zeer productieve landbouwsector van Nederland. Het brengt de vormen en omvang van oneerlijke arbeidspraktijken van migrerende werknemers in de Nederlandse landbouw in kaart en kijkt naar de factoren die aan deze praktijken ten grondslag liggen.
 - De Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) is in december 2019 gestart met de eerste sessie “Proeftuin jeugdzorginstellingen”. Naast vertegenwoordigers van geselecteerde zorginstellingen, experts mensenhandel van de politie-eenheden Oost-Nederland, Rotterdam, Den Haag en Amsterdam, nemen ook de zorgcoördinatoren uit bovengenoemde politieregio's deel aan de proeftuin. Reden voor het starten van de proeftuin is onder andere het versnipperd binnenkomen van signalen, of niet ontvangen van informatie over mogelijke mensenhandel vanuit zorginstellingen. Soms komen signalen en vermissingen bij de AVIM's terecht. Soms blijven deze op het district of bij de afdeling Zedenmisdriven, waar specifieke expertise ontbreekt. De problematiek vraagt om een multidisciplinaire blik en samenwerking waar nodig. Binnen de opsporing is het van belang dat zaken die binnenkomen bij een zogenaamd ‘ZSM-traject’, Zeden of als vermissing starten, en waarbij sprake is van mensenhandel, dit ook als zodanig onderkend wordt en bij AVIM terechtkomen. Er is sprake van veel (tijdelijke) vermissingen uit gesloten inrichtingen, wat leidt tot een zekere gelatenheid bij de basisteams (en burgers). Bij de zorginstellingen en de politie is er vrees dat een deel van de jongeren binnen deze instellingen, veelal meisjes, kwetsbaar zijn voor mensenhandel. In verbinding met jeugdzorginstellingen wil de politie tot een optimale uitwisseling van informatie en een verbeterde samenwerking komen.

4.2 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- EN INFORMATIE- EN ADVIESPUNT MINDERJARIGEN

Met het inrichten van het informatie- en adviespunt en de zorgcoördinatie mensenhandel minderjarigen (*SHOP Jeugd*) willen de Gemeente Den Haag en SHOP meerdere doelen bereiken:

- De bestaande Haagse hulpstructuur rondom minderjarigen verder uitbouwen;
- Het onderwerp mensenhandel en uitbuiting (ook cijfermatig) inzichtelijk maken;
- De kennis rondom het thema sekswerk en mensenhandel onder professionals, doelgroep en andere belanghebbenden (opvoeders) vergroten;
- De netwerken rondom de doelgroep versterken.

SHOP Jeugd voert diverse activiteiten uit binnen de twee kerntaken ‘informatie en advies’ en ‘zorgcoördinatie 18-’ (21- bij sekswerk). Naast het Centrum Jeugd & Gezin (CJG) werkt SHOP Jeugd samen met diverse partners in de stad, zowel op casuïstiekniveau als kennisoverdracht. De zorgcoördinator mensenhandel 18- van SHOP is voorzitter van dit casuïstiekoverleg sinds 2019. De zorgcoördinator mensenhandel 18- neemt deel aan verschillende overleggen in Den Haag en de regio en is lid van het 18- overleg Den Haag. Ze participeert ook in de landelijke overleggen van CoMensHa. SHOP Jeugd neemt vanuit haar functie als zorgcoördinator 18- de regierol voor slachtoffer van mensenhandel op zich.

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

SHOP Jeugd is inmiddels bekend bij de partners in de stad en de regio, waardoor de bekendheid onder de doelgroep stijgt. Inmiddels doen de partners een beroep op het informatie- en adviespunt en wordt SHOP Jeugd gevraagd voor voorlichtingen bij netwerkpartners. Ook zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt met Veilig Thuis, Veiligheidshuis Haaglanden en Veiligheidshuis Hollands Midden. SHOP Jeugd heeft voorbereidend werk verricht om samen te werken met Fier! en het Jongeren Informatie Punt (JIP). SHOP Jeugd biedt nazorg aan jongeren uit de regio Haaglanden, die via de chat contact zoeken met Fier!, maar die nog niet in de hulpverlening zitten.

4.3 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- AANMELDINGEN EN BEZOEKERS

ABBA/VL/16921

In 2019 is SHOP Jeugd 31 keer gebeld of gemaïld voor advies en consultatie over signalen en vermoedens van sekswerk en mensenhandel. Deze contacten hebben geleid tot advies en het verstrekken van informatie. In twee situaties is het contact uitgemond in een oriënterend gesprek met een moeder en haar dochter en een gesprek met een jongen.

Tabel 10. Cliënten

	2019	2018
Totaal aantal cliënten	19	9
Nieuwe aanmeldingen	16	9
Afgesloten	1	2

Digitale bezoekers

Binnen sociale media is SHOP Jeugd actief op Facebook en Instagram. Wekelijks worden berichten gepost over diverse thema's om de doelgroep te informeren en te bereiken. Aan bod komen onder meer seksualiteit, sexting, sekswerk en mensenhandel. Aan het einde van 2019 heeft SHOP Jeugd op Instagram 157 likes, dat is een forse verbetering ten opzichte van 2018 (dat waren er 53). Op Facebook had SHOP Jeugd 70 likes. Foto's met een korte tekst hebben een groter bereik op Instagram. Instagram is een kanaal dat de doelgroep veel gebruikt.

4.4 ZORGCOÖRDINATIE 18-/21- VOORLICHTINGEN, INFORMATIE & ADVIES, PRESENTATIES EN INTERVIEWS

In 2019 heeft SHOP Jeugd voorlichtingen en trainingen gegeven, maar is ook gewerkt aan diverse campagnes en aan het verbeteren van het voorlichtingsmateriaal. Voor jongens is de voorlichting Rugzak ontwikkeld. Vanaf het derde kwartaal van 2019 is deze aangeboden aan twee jongensgroepen van Youz en een jongensgroep van Ipse de Bruggen op de Beresteinlaan.

Naast het actief benaderen van organisaties voor het geven van voorlichtingen heeft SHOP Jeugd een bijdrage geleverd aan het vormgeven van de aanvraag van *Chat met Fier!*. In de tweede helft van 2019 is SHOP Jeugd gestart met activiteiten gericht op het vergroten van de bewustwording over de mechanismen en de gevaren van criminele uitbuiting. In 2020 komt hier meer aandacht voor.

Campagnes

SHOP Jeugd was aanwezig tijdens het Multi Multi overleg op het ROC Tinwerf. Door aanwezig te zijn bij dit soort netwerkbijeenkomsten kan SHOP Jeugd zich meer op de kaart zetten en het netwerk uitbreiden.

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

In 2019 was er een mediacampagne over het thema (seksuele) uitbuiting en mensenhandel met een speciaal hiervoor ontworpen animatiefilmpje van SHOP Jeugd. Dit filmpje kreeg veel media-aandacht. De animatiefilm is gelanceerd door een promotieactie op Facebook. Daarnaast werd het filmpje via Facebook en Instagram verspreid als reclame onder jongeren tussen de 13 en 23 jaar die in de regio Haaglanden wonen. In totaal zijn daardoor 10.118 jongeren bereikt. Het filmpje is 3.800 keer bekeken en 716 bezoekers klikten daarna door naar de website. Tevens wordt het filmpje op de digitale muurkrant van het Centrum Seksuele Gezondheid getoond. Naast het filmpje zijn er posters over hetzelfde thema gedrukt en verspreid op alle middelbare scholen in Den Haag. Op plekken waar de doelgroep elkaar ontmoet zijn aparte toiletposters ontworpen en verspreid. Tot slot zijn voor het derde jaar op rij 15.000 speciaal ontworpen 'boomerang' kaarten verspreid in de stad.

Voor 2019 stond ook het maken van een animatiefilmpje voor ouders op de planning. In overleg met een mediabureau kwam SHOP tot de conclusie dat het maken van een animatiefilmpje voor ouders niet de beoogde resultaten zal opleveren. Enerzijds is een filmpje te kostbaar en anderzijds is het onduidelijk of ouders hieraan behoefte hebben. Er wordt gekeken naar alternatieven om ouders bewust te maken van het probleem.

Voorlichtingsactiviteiten

SHOP Jeugd maakt actief gebruik van Facebook en Instagram voor het overbrengen van informatie. Elke week worden er berichten over diverse thema's gepost. De ontwikkelde jongerenrugzak is vanaf september 2019 gebruikt bij een voorlichtingsreeks van zes keer voor een meiden- en jongensgroep bij Youz. Bij Schakenbosch wordt elk kwartaal een structureel bezoek uitgevoerd. Voor het eerst zijn er samenwerkingsafspraken over het geven van voorlichtingen gemaakt bij het Jeugdwerk in Ypenburg en bij buurtcentrum Cromvlietplein.

Tabel 11. Voorlichtingen 18-/ 21- eerste halfjaar 2019

Organisatie	Doelgroep	Bijzonderheden
Jeugdformaat Shetland	Professionals	
Iperse de Bruggen	Professionals	Resultaat: voorlichtingsmodule
Buurthuis Mussen, Hoefkade	Moeders (voorlichting over loverboys)	Veertig vrouwen aanwezig en herhaling in het najaar
Buurthuis Mussen, Hoefkade	Ouders (voorlichting over online uitbuiting)	In navolging op de eerdere voorlichting
Hogeschool Leiden	Professionals master jeugdzorg	Gastdocentes
Flexcollege	Ouders	Er zijn drie voorlichtingen gegeven
Veilig Thuis	Professionals	Team eengerelateerd geweld
Landelijke bijeenkomst MH Den Haag	Professionals	Seksuele uitbuiting online
Landelijke bijeenkomst MH Den Haag	Professionals	Voorkom stagnatie 18-/18+
Elance academy	Studenten	

Tabel 12. Events 18-/21-

Metoo-event	Studenten en docenten	Drie keer in samenwerking met de GGD en Centrum1622
Ladies Fair	Doelgroep, moeders en plaatselijke organisaties	Jaarlijks terugkerend event in Leidschenveen, georganiseerd door meidenwerk

Tabel 13. Voorlichtingen 18-/21- 2019 doelgroep

Organisatie	Doelgroep	Bijzonderheden
Schakenbosch groep 7	Meiden	1 x per kwartaal
Cromvlietplein	Meiden	1 x geweest. Aanvraag voor jongensvoorlichting

Het afgelopen jaar is SHOP vier keer bij Schakenbosch geweest om voorlichting te geven aan groep 7. De groep is de afgelopen twee jaren hetzelfde gebleven, waardoor het losse voorlichtingen waren die inspeelden op actuele problemen zoals sexting. Tijdens de evaluatie met Schakenbosch kwam naar voren dat er nog steeds behoefte is aan de voorlichtingen van SHOP. Vanaf het nieuwe kalenderjaar gaat SHOP ook op groep 7 de voorlichtingsmodule aanbieden.

Tabel 14. Voorlichtingsmodule 18-/21- doelgroep

Organisatie	Doelgroep	Bijzonderheden
Youz	Groep 1 jongens	1x een module van 6 bijeenkomsten
Youz	Groep 2 jongens	1x een module van 6 bijeenkomsten
Youz	Groep 1 meiden	1x een module van 6 bijeenkomsten
Youz	Groep 2 meiden	1x een module van 6 bijeenkomsten
Youz	Groep 3 meiden	1x een module van 6 bijeenkomsten
Youz	Groep 4 meiden	1x een module van 6 bijeenkomsten
Ipse de Brugge	Groep 1 jongens	1x een module van 6 bijeenkomsten
Ipse de Brugge	Groep 1 meiden	1x een module van 6 bijeenkomsten

De module en de jongerenrugzak is op Ipse de Bruggen geëvalueerd en door de jongeren als erg positief ervaren. In het tweede kwartaal van 2020 start SHOP Jeugd daarom met zowel een meiden- als jongensgroep. Met Youz is de evaluatie in het tweede kwartaal van 2020 gepland. Na de evaluatie wordt gekeken naar de mogelijkheden om met nieuwe groepen te starten.

Interviews

SHOP Jeugd wordt vaak benaderd voor interviewvragen, vaak van studenten. Het is niet altijd mogelijk om op elk interviewverzoek in te gaan, vanwege de andere werkzaamheden binnen SHOP Jeugd. Het afgelopen jaar is er vanuit SHOP Jeugd drie keer een interview gegeven. Eén hiervan was voor het onderzoek dat CoMensHa uitvoert samen met Conny Rijken, docent aan de Universiteit Tilburg. Dit onderzoek gaat over de jeugdhulpverlening rondom slachtoffers van mensenhandel en met name over de dataverzameling van slachtoffers. Ofwel het signaleren, registreren en melden.

Plannen 2020

De voorlichtingsmodule voor jongeren wordt vanaf 2020 uitgebreid van zes naar acht bijeenkomsten. Uit de evaluatie bij Ipse bleek namelijk dat bij sommige thema's te weinig tijd was om alles te behandelen of alle vragen te beantwoorden. Eind 2019 zijn er meerdere voorlichtingsaanvragen voorgelegd aan SHOP Jeugd voor zowel meiden- als jongensgroepen en professionals. Een voorbeeld hiervan is het verzorgen van workshop als onderdeel van de deskundigheidsbevordering van schoolmaatschappelijk werkers van Schoolformaat. Stichting 070 Watt heeft ook een verzoek ingediend voor de voorlichtingsmodule in 2020.

4.5 SAMENWERKING KETENPARTNERS

Overleggen

Sinds 2019 heeft SHOP Jeugd de voorzittersrol binnen het Expertiseteam Minderjarigen Mensenhandel Haaglanden (EMMH). Dit heeft als positief effect dat ketenpartners SHOP Jeugd beter op de hoogte brengen dan voorheen, waardoor SHOP proactiever is in casuïstiek. Ook bellen en mailen ketenpartners vaker met SHOP Jeugd.

SHOP Jeugd neemt deel aan diverse overleggen in de gemeente Den Haag, binnen de regio Hollands Midden en op landelijk niveau:

Expertiseteam Minderjarigen Mensenhandel Haaglanden (EMMH): Elke zes weken is er een casuïstiekoverleg met allerlei jeugdhulpverleningsorganisaties. Tijdens dit overleg delen de organisaties ook signalen en informatie rondom mensenhandel (18-). Per 2019 heeft SHOP de rol van voorzitter van het casuïstiekoverleg EMMH overgenomen.

Werkgroep preventie en voorlichting: Deze werkgroep komt vier keer per jaar bij elkaar. Alle aanbieders rondom de preventie van mensenhandel in Den Haag bespreken met elkaar hun aanbod, signalen en eventueel nieuwe initiatieven voor 18-.

Ketengroep zorgnetwerk mensenhandel, Den Haag: De Gemeente Den Haag organiseert elk kwartaal een overleg over 18- en 18+ met alle ketenpartners in Den Haag.

Landelijk platform meldpunten mensenhandel minderjarigen: Georganiseerd door CoMensHa. Twee à drie keer per jaar komen alle landelijke organisaties bij elkaar. Aan bod komen onder andere regionale signalen, ervaringen en hiaten (18-).

Zorgcoördinatorenoverleg: Georganiseerd door CoMensHa. Elk kwartaal komen alle zorgcoördinatoren uit heel Nederland bij elkaar voor het uitwisselen en delen van ervaringen, signalen en hiaten. Dit overleg heeft ook een intervisiemoment. Vanuit dit platform worden zaken bij het SOM op een hoger niveau ingebracht (18+ en 18-).

De SHOP zorgcoördinator neemt deel aan twee casuïstiek-overleggen rondom minderjarige slachtoffers van mensenhandel in Leiden en Gouda. Deze overleggen worden georganiseerd door ZoCo Hollands Midden (18-).

Vanuit het Prostitutieplatform Den Haag is een initiatief ontstaan om elk kwartaal een intervisiemoment te organiseren, waarbij ook vraagstukken rondom minderjarigen aan bod komen. Vanuit zorgcoördinatie en SHOP Jeugd is deelname toegezegd.

4.6 ARBEIDSUITBUITING

In 2019 wordt het geven van informatie en voorlichtingsactiviteiten gericht op migranten en LVB-ers en het trainen van professionals voortgezet. Daarnaast gaat SHOP de behaalde resultaten met migrantenorganisaties, waarmee de afgelopen tijd intensief is samengewerkt, borgen. Ook wil SHOP werkgevers als nieuwe en belangrijke partners aantrekken in de strijd tegen arbeidsuitbuiting. De activiteiten die in het eerste halfjaar van 2019 zijn uitgevoerd staan in een gezamenlijk verslag van FairWork en SHOP.

4.7 ZORGCOÖRDINATIE HOLLANDS MIDDEN

Hollands Midden

SHOP verzorgt de zorgcoördinatie voor de regio Hollands Midden en werkt daarbij samen met het Leger des Heils. Het Leger des Heils verzorgt de ambulante hulpverlening en waar nodig de opvangvoorzieningen in die regio. SHOP neemt deel aan het casuïstiekoverleg in Leiden met GGDHM-Leiden en samenwerkingspartners uit de regio, die de bestrijding van mensenhandel van groot belang vinden.

In Gouda participeert SHOP in het risicojongeren overleg met de coördinator jeugdveiligheid en alle relevante zorg- en veiligheidspartners. Een casuïstieke bespreking over risicojongeren die mogelijk verantwoordelijk zijn voor enige vorm van overlast en criminaliteit of het risico lopen af te glijden. In dit kader is SHOP ook aanwezig bij het Ketenoverleg Jeugd en Preventie van de Gemeente Gouda. Ook voor de regio Hollands Midden sluit SHOP aan bij de “Proeftuin jeugdzorginstellingen”, zoals hierboven gemeld.

5. KERNTAAK: DIENSTVERLENING, INFORMATIE EN ADVIES: SPOT 46

ABBA/VL/14782 en ABBA/VL/26103-project

In dit hoofdstuk worden de resultaten die betrekking hebben tot de plannen en doelen van Spot 46 over de periode 1 januari tot en met 31 december 2019 besproken.

Tabel 15. Plannen en doelen 2019 van Spot 46

Plannen en doelen van Spot 46 uit het werkplan 2019
1000 bezoeken door 200 unieke sekswerkers
400 unieke sekswerkers zijn per e-mailbericht, sms of app benaderd en geïnformeerd over Spot 46
500 sekswerkers zijn telefonisch en per e-mail voorzien van informatie en advies
Monitoren van ontwikkelingen rondom sekswerk in de regio Haaglanden en waar nodig onderzoek doen
Spot 46 organiseert activiteiten rond het thema 'Stigma Voorbij'
Klantenactie en 'Week van het Condoom' in samenwerking met het Centrum Seksuele Gezondheid

5.1 ACTIVITEIT: INFORMATIE EN ADVIES

In onderstaande grafieken en tabellen wordt weergegeven hoe vaak Spot 46 in 2019 bezocht is door sekswerkers, onderverdeeld naar gender en nationaliteit.. Ook wordt weergegeven hoeveel mensen in deze periode voor het eerst naar Spot 46 kwamen en welke thema's besproken zijn tijdens de bezoeken. Daarna volgt informatie over het aantal keer dat er informatie en advies is verstrekt per telefoon en e-mail en waar dat over ging. Vervolgens wordt weergegeven hoe vaak en naar wie sekswerkers zijn doorverwezen door Spot 46.

5.1.1 BEZOEKERS VAN SPOT 46

In 2019 hebben **298** unieke bezoekers Spot 46 bezocht.

Tabel 16. Aantal unieke bezoekers Spot 46 in 2019

Aantal unieke bezoekers	Jaar 2018	Jaar 2019
Terugkerend	87	112
Nieuw	128	186
Totaal	215	298

Het aantal unieke bezoekers van Spot 46 is opvallend gestegen t.o.v. 2018. Van de 298 unieke bezoekers in 2019, hebben 112 unieke bezoekers Spot 46 al eerder bezocht. Er kwamen totaal 186 nieuwe bezoekers bij Spot 46. Gezien de cijfers uit de tabel 16 heeft Spot 46 het doel van 200 unieke bezoekers in 2019 ruim gehaald.

Tabel 17. Aantal unieke bezoekers in 2019 naar gender

Aantal unieke bezoekers naar gender	Jaar 2018	Jaar 2019
Vrouw	187	257
Man	15	24
Transgender	13	17
Totaal	215	298

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Ten opzichte van 2018 zijn de aantallen van alle genders gestegen, de mannelijke bezoekers zelfs met 60 procent. Het contact met mannen start voornamelijk bij een bezoek aan het soa-spreekuur van het Centrum Seksueel Geweld (CSG).

Tabel 18. Nationaliteit unieke bezoekers Spot 46 in 2019

Nationaliteit unieke bezoekers Spot 46	2018	2019
Nederland	60	132
Roemenië	56	72
Latijns-Amerika	28	42
Hongarije	17	13
Bulgarije	6	13
Oost-Europees overig	12	7
Spanje	-	6
West-Europees overig	-	6
Thais	8	3
Overig/onbekend	28	1
Totaal	215	298

De meest voorkomende nationaliteiten onder sekswerkers zijn – net als voorgaande periodes – Nederlands, Roemeens en Latijns-Amerikaans.

5.1.2 BEZOEKEN AAN SPOT 46

Op grond van de tabel blijkt, dat het aantal bezoeken aan Spot 46 door sekswerkers in 2019 enigszins gestegen is ten opzichte van 2018.

Tabel 19. Aantal bezoeken Spot 46 in 2019

Aantal bezoeken	Jaar 2018	Jaar 2019
Totaal	1013	1024

In 2019 is Spot 46 1024 keer bezocht, waardoor het doel van 1000 bezoeken in 2019 gehaald werd. De 1024 bezoeken werden door 298 unieke sekswerkers (zie tabel 16). Dit zegt ons dat een sekswerker gemiddeld ongeveer 3,5 keer per jaar naar Spot 46 komt.

Tabel 20. Aantal bezoeken naar gender Spot 46 in 2019

Aantal bezoeken	Jaar 2018	Jaar 2019
Vrouwen	736	786
Mannen	53	57
Transgenders	224	181
Totaal	1013	1024

De gemiddelde sekswerker brengt dus 3,5 keer per jaar een bezoek aan Spot 46. Uit de cijfers blijkt ook dat vrouwelijke sekswerkers 3 keer, mannelijke sekswerkers 2,3 keer en transgender sekswerkers gemiddeld 10 keer per halfjaar naar Spot 46 komen. Net als voorgaande jaren lijkt de groep transgender sekswerkers het vaakst behoefte te hebben aan informatie en advies.

Tabel 21. Aantal bezoeken per nationaliteit van de bezoekers aan Spot 46 in 2019

Bezoeken en nationaliteit van de bezoekers	Jaar 2018	Jaar 2019
Nederland	230	282
Latijns-Amerika	352	281
Roemenië	211	238
Hongarije	85	55
Bulgarije	28	33
Oost-Europees overig	58	54
Thais	36	13
Anders	41	21

Uit tabel 21 blijkt dat Spot 46 in het eerste kwartaal het meest bezocht is door Nederlandse, Latijns-Amerikaanse en Roemeense sekswerkers. De cijfers tonen aan dat het aantal bezoeken door Nederlandse sekswerkers gegroeid is t.o.v. 2018. Dit is waarschijnlijk te verklaren door het uitbreiden van het spreekuur van het Centrum Seksuele Gezondheid GGD Haaglanden, waar men onder andere terecht kan voor een soa-test. Dit spreekuur wordt het meest bezocht door Nederlandse sekswerkers. De Hongaarse en Bulgaarse sekswerkers bezoeken Spot 46 ook nog steeds regelmatig.

5.1.3 BEZOEKEN EN BESPROKEN THEMA'S

Tabel 22. Besproken thema's in 2019

Bezoeken en besproken thema's	Jaar 2018	Jaar 2019
Instappenseksuele dienstverlening	36	36
UitstappenRUPS	14	12
Condooms, glijmiddel en sponsjes	216	182
SoaHIV	55	51
Gezondheid algemeen	42	32
Welzijn	58	48
Wet- en regelgeving	214	256
Belasting	63	82
Kamer van Koophandel	6	9
Financieel	70	40
Huisvesting	37	32
Juridisch	50	43
Gesprek/koffie	71	60
Overig	17	16

Tijdens een bezoek van iemand komen geregeld meerdere thema's aan bod. In 2019 heeft het overgrote deel van de bezoekers van Spot 46 vragen gehad over wet- en regelgeving, belasting en juridische zaken. Ook kwamen zij vaak om condooms, glijmiddel en sponsjes te kopen.

5.1.4 DOORVERWIJZINGEN NAAR ANDERE ORGANISATIES

In 2019 hebben medewerkers van Spot 46 in totaal 74 keer bezoekers doorverwezen naar andere organisaties, vooral naar SHOP, de GGD en belangenbehartigingsorganisaties (Liberty The Hague en PROUD).

Tabel 23. Aantal doorverwijzingen in 2019

Doorverwijzingen	Jaar 2019
Advocatuur	7
Belangenbehartiging Liberty The Hague en PROUD	2
Boekhouder/accountant	8
GGD/Soa-centrum	10
KvK	2
Politie/HEIT	1
Huisarts	5
RUPS	1
SHOP	29
Verzekering	2

5.1.5 INFORMATIE PER TELEFOON EN MAIL

De onderstaande tabel geeft aan hoe vaak de medewerkers van Spot 46 per telefoon (bellen en WhatsApp) informatie geven aan sekswerkers, familie en vrienden van sekswerkers, exploitanten en netwerkpartners.

Tabel 24. Aantal keer informatie en advies per telefoon in 2019

Advies en informatie per telefoon	Jaar 2019
Vrouwen	758
Mannen	19
Transgenders	69
Exploitanten	9
Familie/vrienden	2
Netwerkpartners	115
Totaal	972

De groep die Spot 46 het vaakst telefonisch heeft benaderd zijn vrouwelijke sekswerkers, gevolgd door netwerkpartners en daarna transgender sekswerkers. In totaal is Spot 46 in 2019, 972 keer telefonisch benaderd door sekswerkers. Het doel om gedurende het jaar 500 keer sekswerkers via telefoon en e-mail te voorzien van informatie en advies, werd alleen via de telefoon al behaald.

De volgende tabel geeft weer welke informatie aan sekswerkers is verstrekt op het moment dat zij Spot 46 telefonisch benaderden. De thema's waarover contact was met netwerkpartners worden gepresenteerd in paragraaf 5.4: Synergie vergroten.

Tabel 25. Besproken thema's Spot 46 per telefoon

Thema's besproken per telefoon	Jaar 2018	Jaar 2019
Belasting	93	99
Financieel	44	31
Gezondheid algemeen	72	83
Huisvesting	22	48
Instappen/seksuele dienstverlening	29	11
Juridisch	31	52
Kamer van Koophandel	7	0
Regelzaken	150	260
Soa/HIV	220	252
Uitstappen/RUPS	14	11
Welzijn	30	31
Overig	29	4

Uit bovenstaande tabel blijkt dat sekswerkers het vaakst telefonisch contact opnemen met Spot 46 in verband met een vraag over soa/HIV. In dit geval gaat het meestal over wanneer zij een soa-test kunnen doen of wat de uitslag is van de test die zij gedaan hebben. Andere veel besproken thema's zijn regelzaken, gezondheid en belasting. De vragen over huisvesting, regelzaken en soa/HIV zijn aanzienlijk gestegen t.o.v. 2018.

Per e-mail werd er in 2019 in totaal 50 keer informatie en advies gegeven aan sekswerkers.

Spot 46 gebruikt ook Twitter en Facebook om informatie en advies te geven. Via Twitter is er in 2019 50 keer informatie gedeeld en via Facebook 71 keer. Het publiek dat deze informatie leest is breder dan sekswerkers. Sinds november 2019 gebruikt Spot 46 het Instagram account @spot46_den Haag. In 2019 zijn hier 12 berichten gepost.

5.2 ACTIVITEIT: ONDERSTEUNING BIJ PROFESSIONEEL WERKEN

Om de behaalde resultaten te kunnen duiden, worden in tabel 26 de doelen uit het werkplan met betrekking tot ondersteuning bij professioneel werken van Spot 46 op een rij gezet.

Tabel 26. Doelen uit het werkplan 2019 ondersteuning professioneel werken

Doelen werkplan 2019 ondersteuning professioneel werken	
Spreekuur Centrum Seksuele Gezondheid	200 consulten
Juridisch spreekuur	50 consulten
Boekhouder	100 consulten

Spot 46 ondersteunt sekswerkers bij het professioneel werken door het faciliteren van spreekuren van netwerkpartners. Het gaat hier om een juridisch spreekuur, een spreekuur van de boekhouder en spreekuren van het Centrum Seksuele Gezondheid. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel sekswerkers de verschillende spreekuren bij Spot 46 hebben bezocht.

Tabel 27. Resultaat spreekuur van netwerkpartners in 2019

Resultaat spreekuur van netwerkpartners	Jaar 2018	Jaar 2019
Centrum Seksuele Gezondheid (middag en avond)	250	342
Juridisch spreekuur	37	36
Spreekuur boekhouder	155	116

In 2019 zijn 342 mensen naar het spreekuur van het Centrum Seksuele Gezondheid gekomen. Dit cijfer is de som van de bezoekers van het spreekuur op woensdagavond en het reguliere spreekuur van vrijdagmiddag. Hiermee heeft Spot 46 het doel van 200 consulten in 2019 ruim gehaald.

In de tweede helft van 2018 was er een toename te zien in het aantal consulten van het (toen) nieuwe juridische spreekuur. In het eerste kwartaal van 2019 daalde het aantal bezoekers drastisch (4 bezoekers), maar deze daling bleek tijdelijk te zijn.

Het spreekuur van de boekhouder is minder druk bezocht dan in 2018. Waarschijnlijk komt dat doordat de boekhouder drie maanden lang afwezig was door ziekteverzuim. Desondanks werd het doel van 100 consulten in 2019 gehaald.

Naast de spreekuren van het CSG bij Spot 46, heeft Spot 46 samen met het CSG ook in 2019 outreachend werk gedaan in de raamstraten om sekswerkers op locatie te kunnen testen. In totaal zijn er 160 sekswerkers (151 vrouwen en 9 transgenders) in de Geleen- en Doubletstraat getest. Drie keer per jaar organiseert Spot 46 samen met het CSG de klantenactie in de raamstraten. In 2019 hebben zich in totaal 115 klanten laten testen.

5.3 ACTIVITEIT: EXPERTISE- EN KENNISCENTRUM

Ook in 2019 heeft Spot 46 gewerkt aan de activiteit 'Expertise- en kenniscentrum' door wekelijks media te monitoren op relevante onderwerpen. Spot 46 hield dat in de gaten via Google Alerts en de wekelijkse ontwikkelingen en geplande vergaderingen van ministeries, Tweede Kamer en de gemeente, bijvoorbeeld via abonnementen. Informatie die hiermee verkregen is, is onder andere gedeeld via e-mail met collega's en op Facebook en Twitter.

Spot 46 heeft in de eerste helft van 2019 ook meegewerkt aan Project Limburg. Er is onderzoek gedaan naar de sociale positie van sekswerkers in de raamprostitutie in Den Haag en Spot 46 heeft interviews met sekswerkers gehouden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door SHOP en is een vervolg op de QuickScan die in Q4 2018 is gedaan. Het doel hiervan is informatie verzamelen over hoe sekswerkers de huidige werksituatie ervaren en hoe zij de ideale werksituatie zien. Het onderzoek wordt gedaan in opdracht van de Gemeente Den Haag in verband met een mogelijke verplaatsing van de raamstraten.

In april 2019 hield Spot 46 ook een enquête onder 126 sekswerkers in de Geleenstraat en Doubletstraat. In de enquête is gevraagd welke wasgelegenheid er is in de werkkamers en panden en hoe sekswerkers en klanten zich wassen. Deze campagne was onderdeel van Project Limburg. Het rapport is in juni aan de Gemeente overhandigd.

Bij de kerntaak expertise en kennis horen ook de interviews en presentaties die Spot 46 geeft. In 2019 is één keer een interview gegeven aan een student van University College Utrecht i.v.m. een onderzoek naar mannelijke sekswerkers. Daarnaast gaf Spot 46 een presentatie over sekswerk op de Hogeschool Leiden aan studenten van de opleiding Social Work en een presentatie aan een groep studenten uit de VS, die de *Prostitution and the Sex Trade* les volgen op DIS Copenhagen.

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Er is ondersteuning gegeven aan een studente van het International Institute of Social Studies Den Haag, bij haar onderzoek: *The way security and safety have a central role both in policy discourses and sex workers' own publications*. Spot 46 werkte mee aan interviews en bracht haar in contact met sekswerkers en beleidsmedewerkers.

In december 2019 is er vanuit Spot 46 en SHOP een reactie gestuurd op de internetconsultatie over het concept van de Wet regulering Sekswork (WRS). Informatie hierover is ook gedeeld op de websites van Spot 46 en SHOP. De medewerkers van Spot 46 hielpen een aantal sekswerkers met het plaatsen van reacties op het wetvoorstel.

5.4 ACTIVITEIT: SYNERGIE VERGROTEN

Spot 46 stimuleert en faciliteert de uitwisseling van kennis en ervaringen met netwerkpartners. Dit doet zij onder andere met een nieuwsbrief, het faciliteren van het Haags Veldwerkoverleg en deelname aan het Prostitutieplatform. Daarnaast neemt Spot 46 deel aan landelijke en internationale expertmeetings, congressen en themabijeenkomsten. Spot 46 nam in 2019 deel aan de conferentie 'Decriminalisering van sekswork, het Nieuw-Zeelandse model in Nederland', de MWS themabijeenkomst Nederland-Vlaanderen, een brainstorm van de GGD over het project 'Haaglanden naar 0 HIV-infecties in 2030', twee landelijke RUPS-dagen, het symposium '*Sexual support to people with physical disabilities*', de landelijke REP-dag en de 'Meet & Greet' van Soa Aids Nederland.

Spot 46 gaf samen met SHOP een presentatie aan Haagse politieagenten over de rol van Spot 46 en SHOP wat betreft de zorgcoördinatie mensenhandel. Een medewerker van Spot 46 nam ook deel aan een voorlichting voor politieagenten uit Amsterdam.

Ook werkt Spot 46 aan deze activiteit door contact te onderhouden met netwerkpartners. In tabel 28 is weergegeven welke thema's besproken zijn met netwerkpartners. De meeste contacten gaan over samenwerking en projecten, overdracht van een cliënt of expertise en kenniscentrum.

Tabel 28. Besproken thema's met netwerkpartners

Besproken thema's met netwerkpartners	Jaar 2019
Expertise en kenniscentrum	27
Overdracht cliënt	46
Samenwerking projecten/activiteiten	46
Overig	8
Totaal	127

5.5 ACTIVITEIT: STIGMA VOORBIJ

Structurele activiteiten

Spot 46 werkt op verschillende manieren aan de activiteit 'Stigma voorbij' en draagt zo bij aan het verminderen van het stigma rondom sekswork en sekswerkers. Structureel doet Spot 46 dit door het delen van informatie op Twitter en Facebook. Via Twitter is er in 2019 50 keer informatie gedeeld en via Facebook 71 keer. Deze berichten worden 'geliket' en regelmatig gedeeld, waardoor een breder publiek bereikt wordt.

Projecten

- *Samenwerking met Hogeschool Leiden.* In 2018 heeft Spot 46 een samenwerking gestart met het honours programma van de Hogeschool Leiden door opdrachtgever te zijn van een project dat studenten uitvoeren. Ook in 2019 was Spot 46 weer opdrachtgever van een van de projecten van dit programma en is er met een groepje studenten gewerkt aan destigmatiseren van sekswerk. Als opdrachtgever vroeg Spot 46 de studenten na te denken over een product om sekswerk te destigmatiseren. Zij hebben een filmpje gemaakt, waarin ze mensen met verschillende beroepen - inclusief een sekswerker - dezelfde vragen stellen. Het doel hiervan was bewustwording creëren over de overeenkomsten tussen het beroep van een sekswerker met dat van ieder ander. Ook hebben ze een quiz gemaakt waar je zelf kunt testen hoeveel jouw beroep lijkt op dat van een sekswerker. Dit filmpje staat online op de website van Spot 46. Zowel het filmpje als de quiz zijn via internet en een persbericht onder de aandacht gebracht van een breder publiek. Dat resulteerde in media-aandacht op de radio en in kranten.
- *Intimiteit op recept.* Een delegatie van Freya, een Tsjechische organisatie die zich inzet voor sekszorg voor mensen met een beperking en ouderen, bracht een bezoek aan Spot 46. Ook namen medewerkers van Spot 46 deel aan een internationale conferentie gewijd aan dit thema.
- *#humansintheredlight_thehague (ABBA/VL/26103).* Spot 46 heeft in de tweede helft van 2019 het project '#humansintheredlight_thehague' bedacht en ontwikkeld. In dit project delen sekswerkers uit Den Haag via Instagram anekdotes en persoonlijke verhalen. Dit idee is gebaseerd op 'Humans of New York'; een Instagramaccount met straatportretten en interviews van mensen in New York. Het doel van '#humansintheredlight_thehague' is destigmatiseren; laten zien dat sekswerkers mensen zijn als ieder ander. Net als de bouwvakker in de straat, of de bakker op de hoek, heeft iedere sekswerker ook een verhaal en leven buiten zijn of haar beroep. Hierbij wordt de kracht van de persoon achter de sekswerker benadrukt. De voorbereiding van het project vond in het najaar van 2019 plaats. De lancering was op 17 december 2019; de internationale dag tegen geweld tegen sekswerkers. Het project wordt in heel 2020 uitgevoerd en sluit in december 2020 af met een tentoonstelling in het Atrium aan het Spui. Bij de afsluiting (in samenwerking met Liberty The Hague) zijn er korte dialogen tussen sekswerkers en inwoners van Den Haag. De startsubsidie van de gemeente voor 2019 is ingezet. Voor 2020 wordt naar externe fondsen gezocht.

6. KERNTAAK: OUTREACHEND WERK

ABBA/VL/14782

In dit hoofdstuk aandacht voor de uitvoering van de kerntaken van SHOP die te maken hebben met veldwerk in de vergunde en niet-vergunde sector en online veldwerk.

6.1 ACTIVITEIT: VELDWERK VERGUNDE SECTOR

Onderstaande tabellen geven het aantal uren weer dat is besteed aan veldwerk door de medewerkers van SHOP (team Ambulante Hulpverlening (AHV), Spot 46 en de opvang) en het aantal momenten dat er veldwerk is gedaan in 2019. Met veldwerkmoment wordt één bezoek aan één locatie bedoeld. In de meeste gevallen zijn bij een veldwerkmoment twee collega's betrokken. Veldwerk gerelateerde werkzaamheden (werkuren) worden in dit overzicht niet meegenomen.

Tabel 29. Aantal momenten veldwerk

Locatie	Jaar 2018	Jaar 2019
Raamstraten	15	54
Soa-outreach in raamstraten	4	18
Clubs/privéhuizen	4	6
Massagesalons (Thais)	3	13
Online	9	31
Totaal	35	122

Tabel 30. Aantal uren veldwerk

Locatie	Jaar 2018	Jaar 2019
Raamstraten	83	251,5
Soa-outreach in raamstraten	10	71,5
Clubs/privéhuizen	44	43
Massagesalons (Thais)	9,5	73
Online	36	128
Totaal	182,5	567

Tabel 29 laat zien dat in 2019 in totaal **122 keer** veldwerk is gedaan (veldwerkmomenten). Een aanzienlijke groei van de activiteiten in vergelijking met 2018. De toename van het veldwerk is onder anderen te danken aan een verbetering van de organisatie van het werk. De raamstraten werden 54 keer bezocht tijdens regulier veldwerk en 18 keer tijdens soa-outreach in samenwerking met het Centrum Seksuele Gezondheid. Tijdens deze outreachmomenten hebben zich 160 sekswerkers (151 vrouwen en 9 transgenders) laten testen in de Geleen- en Doubletstraat. Vorig jaar was dit aantal 118. Drie keer per jaar organiseert Spot 46 samen met het CSG een klantenactie in de raamstraten. In 2019 lieten 115 mannelijke klanten zich testen tijdens deze drie klantenacties (vorig jaar 97).

In 2019 bezochten de medewerkers van SHOP 6 keer clubs en privéhuizen en 13 keer Thaise massagesalons. Er waren 31 momenten waarop sekswerkers tijdens online veldwerk zijn benaderd. In 2019 is 20 keer veldwerk in het weekend gedaan. In de eerste helft van het jaar betrof het veldwerk in het weekend de raamstraten en de clubs. In de tweede helft van het jaar alleen de raamstraten.

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Weekendveldwerk is ooit gestart met als doel sekswerkers te bereiken die alleen in het weekend werken. Tijdens deze veldwerkmomenten in de raamstraten bleek inderdaad dat nieuwe sekswerkers bereikt worden en het drukker is dan doordeweeks. Dit blijkt niet het geval in clubs en privéhuizen, vandaar dat er in de tweede helft van het jaar alleen maar in de raamstraten weekendveldwerk is gedaan.

In totaal hebben de veldwerkers **567 uur** aan veldwerk besteed in 2019 (zie tabel 30). Dit is 27 uur meer dan de geplande uren per jaar (540) voor 2019.

6.1.1 NATIONALITEITEN SEKSWERKERS

De nationaliteiten die de medewerkers van SHOP het vaakst tegenkomen tijdens het veldwerk zijn, net als voorgaande jaren, Latijns-Amerikaans, Roemeens, Hongaars en Thais.

6.1.2 BESPROKEN THEMA'S TIJDENS VELDWERK

Tijdens het veldwerk krijgen sekswerkers informatie in de vorm van flyers, folders en andere materialen om zo thema's te bespreken. Ook worden condooms, sponsjes en glijmiddel verkocht tegen inkooprijzen.

SHOP merkt dat veldwerkers bekend zijn in de raamstraten en gerichte vragen krijgen, doordat zij regelmatig op veldwerk gaan. Ook in clubs, privéhuizen en massagesalons komen de veldwerkers gemakkelijk(er) binnen, zodra zij zeggen dat zij medewerkers van SHOP of specifiek Spot 46 zijn. Hierbij helpt het vaak om informatie te verstrekken over een specifiek thema. Zo is dat in 2019 onder andere gedaan over belastingaangifte, condoomgebruik, de soa-test, toeslagen en het nieuwe wetsvoorstel over sekswerk (Wet Regulering Sekswerk – WRS). Door informatie uit te delen en door in gesprek te gaan met de sekswerkers bleek het nieuwe wetsvoorstel de meeste sekswerkers bezig te houden. Medewerkers van Spot 46 hielpen meerdere sekswerkers om een reactie achter te laten op de internetconsultatie in verband met het wetsvoorstel.

Het team van Spot 46 verzamelt informatie, ervaringen en vragen van sekswerkers en verwerkt dat (anoniem) in haar flyers om andere sekswerkers te informeren. Tijdens het veldwerk blijkt dat SHOP en haar informatie- en adviescentrum Spot 46 goed bekend zijn bij de doelgroep, exploitanten, eigenaren en gastvrouwen/heren.

Tabel 31. Besproken thema's tijdens fysiek veldwerk

Besproken thema's	Aantal
Introductie Spot 46 en SHOP	848
Condooms kopen	819
Financiën	393
Overige gezondheid	388
Wet- en regelgeving/ regelzaken	378
Soa's	340
Loopbaan/ uitstappen/ RUPS	155

6.1.3 SIGNALLEN TIJDENS VELDWERK

Tijdens veldwerk vangen de medewerkers van SHOP signalen op. Deze delen zij onder andere tijdens het interne veldwerkoverleg, het Haagse Veldwerkoverleg en het Prostitutieplatform. Indien nodig wordt er gekeken naar een oplossing.

Net als voorgaande jaren was er in 2019 veel leegstand in de raamstraten. Sekswerkers geven aan dat er weinig klanten zijn en er vraag is naar seks zonder condoom. Ook in de massagesalons vragen klanten naar seks zonder condoom. Mede door deze signalen heeft Spot 46 besloten om in 2017 de

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Week van het Condoom te lanceren. Deze week is in 2018 en 2019 herhaald ter promotie van condoomgebruik en met goede resultaten (zie tabel 31).

In de raamstraten nam in 2019 wederom het aantal Roemeense sekswerkers toe. Tijdens veldwerk, waar ook de soa-outreach onder valt, is te zien dat er nieuwe Roemeense vrouwen werken. Met hen wordt contact gelegd en een deel is naar Spot 46 gekomen. Ook is gesignaleerd dat Roemeense mannen meerdere keren per week door de straten lopen en in contact proberen te komen met de Roemeense vrouwen. Het is onduidelijk wie deze mannen zijn en wat hun doel is. SHOP blijft monitoren en houdt de netwerkpartners hiervan op de hoogte.

De medewerkers van SHOP en Spot 46 hebben tijdens het veldwerk gemerkt dat onderwerpen zoals de mogelijke verplaatsing van de raamstraten en de WRS, aan de orde van de dag zijn bij sekswerkers, gastvrouwen en exploitanten. Veldwerkers doen er alles aan om degelijke informatie te verstrekken, deels ook om de verspreiding van misinformatie tegen te gaan.

6.2 ACTIVITEIT: NIET VERGUNDE SECTOR

SHOP doet veldwerk in Den Haag en de regio om contacten te leggen en onderhouden met sekswerkers uit de niet vergunden sector. Het doel hiervan is om inzicht te krijgen in de situaties van deze mannen, vrouwen en transgenders en hen vertrouwd te maken met de hulpverlening van SHOP. Gemiddeld wordt een dagdeel per week veldwerk gedaan. Het veldwerk vindt voornamelijk in de nacht of in het weekend plaats. De contacten komen tot stand via mondeling informatie vanuit de sekswerkers community.

6.3 ACTIVITEIT: ONLINE VELDWERK

In paragraaf 6.1 is in tabel 29 weergegeven dat er 31 keer online veldwerk is gedaan in 2019, gedurende 128 uur (tabel 30). Er zijn 646 adverterende sekswerkers (562 vrouwen, 76 transgenders en 4 stellen) actief benaderd. Het doel van 400 benaderde sekswerkers in 2019 is daarmee ruim gehaald. Van de benaderde sekswerkers hebben 34 positieve reacties gestuurd. De meeste vrouwelijke sekswerkers die zijn benaderd zijn van Nederlandse, Latijns-Amerikaanse of Oost-Europese origine. De transgenders komen vooral uit Latijns-Amerika.

Het team van Spot 46 is in 2018 begonnen met een nieuwe werkwijze wat betreft online veldwerk. In plaats van e-mailberichten te sturen via websites, sturen ze direct WhatsAppberichten of sms'jes naar de sekswerkers. Deze methode blijkt veel effectiever dan de e-mails. Er komen regelmatig reacties binnen waarin sekswerkers om meer informatie vragen over de diensten van het centrum. De WhatsAppberichten en sms'jes zijn aangepast op de nationaliteit en gender van de sekswerkers en zijn beschikbaar in het Nederlands, Engels, Hongaars, Roemeens, Spaans en Thais. Er wordt rekening gehouden met de wettelijke kaders van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

7. KERNTAAK: CHINEZEN IN-ZICHT

ABBA/VL/14782

Chinezen In-Zicht streeft ernaar om de gezondheid, arbeidssituatie en maatschappelijke positie van (potentiële) Chinese slachtoffers van mensenhandel en medewerkers van de Chinese wellness branche in de regio Haaglanden te verbeteren. De speerpunten voor 2019 waren:

1. Het bereiken van de moeilijk benaderbare Chinese doelgroep, bestaande uit sekswerkers en potentiële slachtoffers van arbeidsuitbuiting;
2. Deze doelgroep 'empoweren' door ze te voorzien van informatie, advies en hulp;
3. Gerichtte interventies ontwikkelen die aansluiten bij de hulpbehoefte en de actualiteiten binnen de velden 'Chinese sekswerkers' en 'arbeidsuitbuiting';
4. Een brug slaan tussen professionals en de Chinese doelgroep van SHOP.

Het jaar 2019 kenmerkt zich door veel groei ten opzichte van de voorgaande jaren. Voor SHOP liggen er veel kansen in de digitale informatievoorziening. Zo waardeert de doelgroep de informatie- en adviesvoorziening via chatapps. Zij ervaren deze wijze van informatie- en adviesvoorziening als snel, efficiënt en drempelverlagend. De reikwijdte van 海安 Haags Welzijn, het Chineestalige gezicht van SHOP, is steeds groter. In 2019 hebben niet alleen hulpvragers uit Den Haag en omgeving een beroep gedaan op de diensten van Chinezen In-Zicht. Ook arbeidsmigranten uit andere gemeenten (o.a. Amsterdam, Castricum, Deventer, Rotterdam, Valkenburg en Zwolle) hebben contact gezocht voor hulp. Zij geven aan dat het voor hen niet makkelijk is om hulp te vinden in hun woonplaats. De taalbarrière, kwetsbare positie, onbekendheid met de Nederlandse wet- en regelgeving spelen hierbij een belangrijke rol. De doorverwijzing van deze hulpvragers is voor medewerkers van SHOP niet eenvoudig. De organisaties in de andere steden zijn onbekend met de problematiek van deze groep. Zij spelen niet adequaat in op de hulpvragen of zien geen mogelijkheden om de hulpvrager verder te helpen.

Tabel 32. Jaarcijfers Chinezen In-Zicht 2015 - 2019

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Unieke hulpvragers bereikt	13	69	105	93	136
Cliëntcontact face-to-face	54	153	271	266	501
Cliëntcontact overig (apps, telefonisch, e-mail, etc.)	151	187	808	713	1250
Aantal contacten met netwerkpartners	238	360	784	467	564
Aantal websitebezoeken	461	1394	1094	1496	2084
Aantal voorlichtingen georganiseerd voor de doelgroep		1	7	5	10
Aantal keren kennisdelen professionals en overige groepen	4	10	4	9	6

Het aantal unieke personen is in 2019 toegenomen. Van dit aantal bedraagt het percentage nieuwe personen anderhalf keer de unieke personen die al eerder bij Chinezen In-Zicht hulp hebben gevraagd. Opmerkelijk is dat de Kantonees sprekende groep een groter aandeel heeft vergeleken met voorgaande jaren. De nieuwe medewerker die deze taal beheerst is hierin een positief beïnvloedende factor. Ook groeit de mondelinge doorverwijzing binnen de doelgroep. Bezoekers brengen anderen op de hoogte van de diensten van Chinezen In-Zicht. Zij bezoeken soms samen het spreekuur om de problemen te bespreken. De diensten van SHOP bereikt op deze wijze ook de nieuwe (arbeids)migranten.

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Voor het derde jaar heeft Chinezen In-Zicht een kalender gedrukt met informatie over de Nederlandse samenleving, wet- en regelgeving. Dit instrument is populair onder de doelgroep, het is een laagdrempelige manier om ze te bereiken en van informatie te voorzien. Uit het spreekuur blijkt dat de daarin opgenomen informatie door de doelgroep gebruikt wordt in hun onderhandeling met werkgevers.

Tabel 33. Aantal unieke personen 2019 t.o.v. 2018

Aantal unieke personen	2018	2019
Vrouwen	47	77
Mannen	46	59
Totaal	110	136

De toename van het aantal unieke personen uit zich tevens in de toegenomen bezoekers op het spreekuur. De hulpvragen zijn vooral arbeid gerelateerd. Het gaat om praktijken van slecht werkgeverschap, ernstige benadeling en uitbuiting. Onderwerpen als schuldbinding, niet uitbetalen van (het beloofde) salaris, onthouding van medische behandeling, ingehouden loon als borg, het ontnemen van belastingvoordelen (belastingteruggave), gedwongen ontslag, lange en soms extreem lange werkdagen komen aan bod. De verblijfsvergunning wordt vaak ingezet als dwangmiddel. Ook de kwetsbare positie van de werknemers (onvoldoende beheersing van de Nederlandse of een westerse taal, inwoning, onbekendheid met wet- en regelgeving) speelt een rol.

Bezoekers van het spreekuur komen daarnaast ook met andere hulpvragen, zoals pensioenregeling, vreemdelingenrecht, belasting, relatieproblemen, opvoeding en generatieproblemen. Er is behoefte aan praktische informatievoorziening over Nederland, zoals het sociale zekerheidsstelsel, maatschappelijke participatie en gerichte taallessen.

De aangiftebereidheid onder de Chinese doelgroep blijft laag. Hulpvragers geven aan geholpen te zijn door de informatie- en adviesvoorziening, maar denken met de verkregen informatie zelf een weg te kunnen vinden in Nederland. Een aantal hulpvragers laten weten dat zij zich gesteund voelen door de informatie die de kalender biedt in de onderhandeling of gesprekken met hun werkgevers. Zij kunnen werkgevers er gericht op wijzen dat zij zich moeten houden aan de wet- en regelgeving. Deze informatie kunnen ze ook geven aan mensen in hun netwerk die daaraan behoefte hebben. Ze maken er een foto van of verwijzen ze door naar Chinezen In-Zicht van SHOP.

Tabel 34. Aantal bezoeken spreekuur/ face-to-face 2019 t.o.v. 2018

Aantal bezoeken spreekuur/face-to-face	2018	2019
Vrouwen	128	221
Mannen	99	247
Netwerkpartners	24	15
Familie/vrienden	15	18
Totaal	266	501

Onder de bezoekers van het spreekuur zijn er steeds minder medewerkers van de massagesalons. Naast horecamedewerkers is er meer contact met vrouwen die in de huishoudelijke hulp werken. Deze vrouwen zijn nog kwetsbaarder dan de horecamedewerkers en gevoelig voor de machtspositie van de werkgever.

Opvallend is dat het aantal gebruikers van WhatsApp onder de Chinese doelgroep licht is toegenomen. Ook enkele mannelijke hulpvragers benaderen SHOP via deze app. WeChat blijft echter toonaangevend in het communiceren met deze doelgroep.

Tabel 35. Gebruik apps en telefoon 2019 t.o.v. 2018

Gebruik apps en telefoon	2018	2019
Bellen	96	78
WhatsApp	209	394
WeChat	528	778
Totaal	833	1250

Het aantal websitebezoeken is anderhalf keer toegenomen. De Engelstalige website is in 2019 gelanceerd en verbeterd. Ook hebben meer hulpvragers hun ervaringen gedeeld en daarmee de pagina 'Mijn ervaringen' verrijkt.

Tabel 36. Aantal bezoeken website/digitale diensten 2019 t.o.v. 2018

Website/digitale diensten	2018	2019
Aantal bezoeken website	1496	2084
E-mail	347	343
Totaal	1843	2427

In 2019 zijn er in totaal 1100 unieke gebruikers van de website. Naast het onderwerp over de cao wordt ook de pagina met 'Mijn ervaringen' veel gelezen. Van deze gebruikers keert 11 procent terug naar de website. De website in de Chinese taal wordt het meest bezocht. Op de tweede plaats staat de Engelse website en de Nederlandstalige website neemt de derde plaats in.

Tabel 37. Gebruik website: top vijf landen gebruikers

Land	Aantal gebruikers	Gebruikers in percentage
Nederland	775	70%
China	62	6%
Verenigde Staten	57	5%
Japan	29	3%
België	16	1%

De voorlichtings- en trainingsactiviteiten van Chinezen In-Zicht zijn afgestemd op de behoefte van de doelgroep. Ook verzorgt SHOP binnen Chinezen In-Zicht voorlichting aan netwerkpartners op aanvraag.

Tabel 38. Voorlichting 2019 t.o.v. 2018

Voorlichting	2018	2019
Interviews / (Chinese) media	3	2
Bij netwerkpartners	5	3
Bij Chinese doelgroep	5	9
Overige groepen	1	1
Totaal	14	15

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Chinezen In-Zicht heeft in samenwerking met de zorgcoördinatoren van SHOP en Spot 46 een voorlichting verzorgd aan nieuwe politieagenten rond het thema seksuele diversiteit en soa/aids-preventie.

Voor de Chinese gemeenschap zijn de volgende trainingen en voorlichtingen verzorgd:

- Vier bijeenkomsten weerbaarheid en stressmanagement;
- Twee bijeenkomsten voor loopbaanontwikkeling;
- Deelname aan een gezondheidsmarkt in samenwerking met netwerkpartners;
- Eenmalige voorlichting aan Chinese ouderen;
- Een voorlichting bij de Taiwanese gemeenschap. Deze voorlichting heeft gezorgd voor meer aanloop van kwetsbare leden uit de Taiwanese gemeenschap. De aanname is dat veel Taiwanese migranten hoogopgeleid en zelfredzaam zijn. In de praktijk worden zij veelal onderdrukt door hun Nederlandse partners en hanteren hun werkgevers een dergelijk beleid als de Chinese. Het verschil is de aard van het werk (de branche).

In 2019 zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Een interview aan het actualiteitenprogramma van de NOS over 'Zorgen om uitbuiting in goedkope nagelsalons' en een interview aan de Landelijke Eenheid over beïnvloedbare factoren van de aangiftebereidheid van Chinese slachtoffers van mensenhandel.
- Deelname aan het openingsfeest van CinemAsia's LGBTQ specials filmfestival 2019 'Our Lives Elsewhere'. Een tentoonstelling over seksuele diversiteit was onderdeel van het feest. Dit evenement levert een bijdrage aan het bespreekbaar maken van seksuele taboes en het stigma op sekswerk binnen Aziatische gemeenschappen.

SHOP nam ook deel aan de reguliere activiteiten die jaarlijks plaatsvinden bij haar netwerkpartners, zoals het Chinees nieuwjaarsfeest, de jaarvergadering en de kerstviering bij Stichting De Chinese Brug, het symposium over moderne slavernij van het Haags Vredesinitiatief en het maanfeest van stichting New China Town in samenwerking met Stichting De Chinese Brug.

Op weg naar 2020

Om beter zicht op de arbeidsomstandigheden van de Chinese (arbeids)migranten te krijgen, heeft SHOP een vragenlijst uitgezet via haar website en WeChat. Een analyse van de voorlopige resultaten is in het eerste kwartaal van 2020 beschikbaar.

In 2020 streeft SHOP ernaar om het concept van Chinezen In-Zicht uit te breiden naar andere (Aziatische) groepen die een dergelijke structuur vertonen, zoals de Vietnamese migranten. De ambitie is om de Vietnameestalige website in 2020 te lanceren om deze groep ook te bereiken.

8. PERSONEEL EN ORGANISATIE

8.1 BESTUUR

SHOP is een stichting en werkt vanuit het Good Governance model van de welzijnssector. SHOP heeft gekozen voor een toezichhoudend bestuur. De dagelijkse leiding is gedelegeerd aan de directeur. Het bestuur stelt ieder jaar een bestuursverslag op dat onderdeel is van de jaarrekening van SHOP. In de jaarrekening legt SHOP verantwoording af over de financiële gang van zaken. Het is bedoeld voor eenieder die belang stelt in SHOP, waaronder de Gemeente Den Haag als belangrijkste subsidiegever. Het bestuur van SHOP ontvangt jaarlijks een bedrag dat in 2019 lager was dan de hoogte van de fiscale vrijwilligersvergoeding. In het bestuursverslag staat meer informatie over het bestuur en haar activiteiten in 2019. Belangrijk om te melden is dat het bestuur begin 2019 twee nieuwe leden heeft verwelkomd (mw. Marieke Manschot en mw. Daniëlle Teeuwen). Eind 2019 nam SHOP afscheid van haar voorzitter E. Koene, die conform het Good Governance reglement van SHOP niet meer herkiesbaar was. SHOP verwelkomde haar nieuwe voorzitter mw. Anouschka Laheij.

8.2 PERSONEEL

Tabel 39. Mutaties in de formatie

Formatie	op 01-01-2019		op 31-12-2019	
	personen	fte	personen	fte
Ambulante hulpverlening en maatschappelijk werk	9	6,78	8	6,11
Zorgcoördinatie	4	3,22	4	3,22
24-uursopvang	15	11,89	15	11,89
Spot 46	3	2,00	3	2,0
Projecten	4	2,88	5	3,66
Overhead	5	3,89	6	3,95
Totaal	40	30,66	41	30,83

De mutaties in de teams zijn als volgt te verklaren:

- In het team maatschappelijk werk is van een medewerker het contract niet verlengd. Er staat een vacature open voor een parttime medewerker.
- Na de verhuizing van de 24-uursopvang (De Gantel) is de functionele samenstelling van het team gewijzigd. Er zijn 2 nachtwakers aangetrokken.
- Na de verhuizing naar De Gantel is een parttime facilitair medewerker aangetrokken.
- Naast het reguliere werk waren er in 2019 vier³ projecten in uitvoering. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van de kennis en ambities van medewerkers, waar nodig zijn projectmedewerkers aangetrokken.
- In de overhead is in november 2018 een vacature ontstaan; deze is intern ingevuld.

Overeenkomsten met externen

- De arbeidsovereenkomst met de interim manager Primair Proces is in het voorjaar beëindigd; er is een manager geworven.
- In de zomer is voor een beperkt aantal uren per week een financieel controller ingezet, die tevens onderzoek heeft gedaan naar het efficiënter inrichten van het secundaire proces van SHOP.

³ Regeling Uitstapprogramma's Prostituees, Chinezen-In-Zicht, Onvergonde Sekswerkers, Project Limburg.

Verzuim**Tabel 40. Verzuim**

	Gemiddeld 2019	Gemiddeld 2018	Gemiddeld 2017	Gemiddeld 2016
24-uursopvang	3,86	7,75	5,89	14,04
AHV en ZoCo	4,06	6,50	9,22	2,37
Spot 46	0,48	0,27	0,50	0,23
Overig	4,10	7,60	3,48	1,74
SHOP	3,33	6,06	6,15	7,2

Tabel 41. Meldingen, dagen en verzuimfrequentie 2018- 2019

2018		Totaal	Kort < 8 dagen	Midden 9 tot 42 dagen	Lang > 6 weken
Meldingen		57	38	11	8
	Verdeling		66,67%	19,29%	14,04%
Aantal dagen		1152	122	168	862
	Verdeling verzuimdagen		10,59%	14,58%	74,83%
Verzuimfrequentie		1,21			

2019		Totaal	Kort < 8 dagen	Midden 8 tot 42 dagen	Lang > 6 weken
Meldingen		61	47	11	3
	Verdeling		77,05%	18,03%	4,92%
Aantal dagen		618	152	182	284
	Verdeling verzuimdagen		24,6%	29,45%	45,95%
Verzuimfrequentie		1,3			

Het kort verzuim is ten opzichte van 2018 toegenomen en het langdurend verzuim sterk verminderd. De verzuimfrequentie is met 1,3 iets gestegen ten opzichte van 2018 (1,21).

Twee medewerkers zijn langdurig uitgevallen in verband met een life-changing event. Beiden zijn inmiddels volledig hersteld. Ook de andere medewerker heeft haar werkzaamheden volledig hervat. Haar verzuim was niet werk-gerelateerd. In 2019 heeft een medewerkster gebruikgemaakt van zwangerschapsverlof.

8.3 ONTWIKKELINGEN IN DE ORGANISATIE

Op 3 februari 2016 heeft het bestuur van SHOP het Meerjarenbeleidsplan voor de periode 2016 - 2020 vastgesteld. De kaders voor dit plan zijn gevormd door de statuten van de stichting en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder de Haagse gemeentelijke Kadernota Prostitutiebeleid 2015 - 2018, de Algemene Subsidie Verordening en de voorwaarden die het

Inhoudelijk jaarverslag SHOP 2019

Ministerie van Justitie en Veiligheid stelt aan de uitvoering van het door hen gefinancierde Regionale Uitstapprogramma voor Sekswerkers (RUPS II).

SHOP heeft haar visie (en in samenhang hiermee haar organisatie) herijkt om haar statutaire opdracht zo goed mogelijk in de actuele maatschappelijke context te kunnen blijven uitvoeren. SHOP zal in de periode 2016 - 2020 zowel inhoudelijk als in haar bedrijfsvoering en de organisatie van werkprocessen aansluiten bij actuele inzichten over dienst- en hulpverlening en kwaliteitsmanagement. Zij stelt daarbij de vraag van de cliënt centraal. SHOP ontwikkelt zich door als kennis- en expertisecentrum voor haar opdrachtgevers en samenwerkingspartners.

SHOP wil een professionele, betrouwbare en deskundige partner zijn voor haar cliënten, opdrachtgevers en samenwerkingsorganisaties en tegelijkertijd leren van de deskundigheid van anderen. Dit betekent dat zij hen zal betrekken en raadplegen bij het realiseren van haar ambities en het bespreken en oplossen van vraagstukken in het beleidsveld.

Naar aanleiding hiervan zijn er voor de periode 2016 - 2020 speerpunten geformuleerd als gewenst resultaat. De speerpunten worden gefaseerd uitgevoerd. Hieronder volgt een overzicht van de speerpunten die in 2019 prioriteit hadden. Tevens is in maart 2019 de eerste aanzet gegeven voor het nieuwe Meerjarenbeleidskader 2021 - 2025 *SHOP consolideert* (werktitel). Bestuur, MT en OR hebben met elkaar de eerste contouren van het plan besproken. Het plan wordt in 2020 geschreven.

De speerpunten voor 2020 zijn:

- Eind 2020 is een nieuw Meerjarenplan 2021- 2025 'SHOP consolideert' gereed.
- Doorontwikkeling van SHOP om de organisatie van het werk in samenhang toekomstbestendig te maken.
De doorontwikkeling van een organisatievorm die bij SHOP past om haar te laten aansluiten bij de veranderende omgeving waarin zij opereert, wordt voorgezet. De implementatie van de notitie 'de TOP van SHOP' waarbij een herinrichting van het management en de staf van SHOP is beschreven, wordt in 2020 herzien en verder doorgezet. Ook worden stappen gezet om zelforganiserende teams te ontwikkelen. Hierin wordt aandacht besteed aan scholing en coaching. Beide zijn gericht op het versterken van de kennis van medewerkers, de onderlinge overdracht en innovatie. Op termijn wordt het een aanbod cyclusmatig opgesteld.
- Structureel tekort van SHOP-opvang nieuwe stijl oplossen.
Er wordt gezocht naar een structurele oplossing voor het tekort van € 50.000 voor de exploitatie van de nieuwe opvang. Dit tekort is ontstaan toen dit deel van de subsidiëring van RUPS II werd gestopt.
- Verbetering van de kwaliteit van de managementrapportage en verbetering van de secundaire processen.
- Huisvesting voor maatschappelijk werk en zorgcoördinatoren.
De fysieke situatie van het pand waar deze onderdelen van SHOP zijn gehuisvest blijft zorgelijk. Het bestuur zoekt in 2020 naar een structurele oplossing.
- Deelname aan de Landelijke Sekswerk Alliantie voor Destigmatiseren
SHOP is samen met Soa-Aids Nederland een van de initiatiefnemers van de brede alliantie tegen het stigma rond het beroep sekswerk en sekswerkers. In 2020 wordt vormgegeven aan een brede alliantie van partners die een vierjarig programma gaan uitvoeren, waarbij lokale en landelijke ontwikkelingen op dit terrein beter gecoördineerd worden. Het Ministerie van JenV geeft aan voorstander te zijn van de realisatie van deze brede alliantie.

9. URENREALISATIE EN FINANCIËLE RESULTATEN

Dit verslag is onderdeel van de Jaarrekening waarin het bestuur verslag doet van de financiële resultaten en de urenrealisatie van SHOP. In dit hoofdstuk worden in het kort enkele resultaten weergegeven.

9.1 URENREALISATIE CONFORM ABBA/VL/14782 EN ABBA/VL/16921

Tabel 42. Urenrealisatie 2019

Urenrealisatie	Beschikte uren 2019	Gerealiseerde uren 2019	Vershil
1a. Residentiële hulpverlening	15.039 ⁴	21.711	+6.672
1b. Outreachend werk			
1c. Mensenhandel/ Chinezen In-Zicht			
1d. Mensenhandel/ inzet ervaringsdeskundige			
2a. Niet-residentiële hulpverlening	15.555 ⁵	15.703	+148
2b. Zorgcoördinatie inclusief uitbreiding uren			
2c. Dienstverlening Spot 46			
2d. Mensenhandel/ SHOP Jeugd			
Totaal	30.594	37.414	+ 6.820

De overproductie is grotendeel te wijten aan de opvang. Hier is een overproductie van 3.766 uren gerealiseerd (56 procent van de totale overproductie). Er zijn twee oorzaken. Allereerst hebben meerdere medewerkers uit verschillende teams - inclusief staf en directie - meer gewerkt om de verhuizing voor te bereiden en te realiseren. Daarnaast is vanaf 8 april structureel een extra slaapdienst ingeroosterd. In de Zamenhofstraat leverde de portier van de Kessler Stichting de tweede wakkere dienst en werd deze via de SLA bekostigd. Nu moet SHOP dit zelf regelen. In de aanvraag van 2020 houdt SHOP met deze nieuwe situatie rekening.

⁴ € 70,- per uur

⁵ € 75,- per uur

9.2 FINANCIËLE RESULTATEN

Tabel 43. Financieel overzicht

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Jaarlijkse subsidie gemeente	2.219.355	1.963.116	1.958.620
Subsidie RUPS II inclusief RUPS Landelijk	185.278	177.030	438.536
Subsidie RUPS III	387.823	-	-
Terugbetalingsverplichtingen inclusief vrijval	34.709	-	-47.788
	<u>2.827.165</u>	<u>2.140.146</u>	<u>2.349.368</u>
Herhuisvestingsbijdragen	375.087	-	114.066
Overige subsidies en inkomsten	231.219	258.555	335.553
Totale inkomsten	<u>3.433.471</u>	<u>2.398.701</u>	<u>2.798.987</u>
Inhuur derden	216.440	-	-
Personeelskosten	2.140.482	1.809.960	2.070.091
Afschrijvingen	11.875	16.800	19.584
Huisvestingskosten	619.509	166.347	323.312
Exploitatiekosten	140.965	161.604	199.848
Kantoorkosten	161.762	75.600	163.880
Verkoopkosten	24.225	-	32.665
Algemene kosten	118.969	116.400	142.542
Totale kosten	<u>3.217.787</u>	<u>2.346.711</u>	<u>2.951.922</u>
Resultaat	<u><u>-756</u></u>	<u><u>51.990</u></u>	<u><u>-152.935</u></u>

Ten opzichte van 2018 is het resultaat € 152.000 verbeterd. Ten opzichte van de begroting is het resultaat ruim € 52.000 lager. Dit komt met name door de uitgaven van de herhuisvesting. Gelukkig heeft SHOP voor dit project via de gemeente en externe fondsen voldoende middelen verworven. Haar eigen investering is daardoor uiteindelijk vastgesteld op € 60.427. Hierdoor zijn zowel de subsidiebatens als de huisvestingskosten hoger dan in 2018. Een andere reden voor de toegenomen inkomsten zijn de hogere jaarlijkse subsidie, Project Limburg en de hogere opbrengsten van de zorgcoördinatie in het werkgebied Hollands Midden. Sinds de ingebruikname van de nieuwe opvang wordt er ook huur ontvangen van de bewoners, mede om ze voor te bereiden op de dagelijkse verplichtingen in de samenleving. De totale terugbetalingsverplichting over 2017 en 2018 is in december 2019 door de gemeente vastgesteld op € 40.805. Het was als verplichting opgenomen in de jaarrekening 2018 voor € 34.709. De Gemeente Den Haag heeft SHOP toestemming gegeven deze verplichting niet te voldoen, maar als bestemmingsreserve te houden voor de huisvesting.

Maria Scali, directeur SHOP

April 2020